

KIELI KESKUS TELUA

2/1995

Language Centre News

Kolumninvaltaajat	1
Toimitus tiedottaa	2
Tohtoreita putkessa - osa 2. Tohtoriohjelmaan valittujen mietteitä	3
Barokkimusaa ja pallopelejä - tätäkö on suggestopedia?	7
Quality assurance in international education	9

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

L'Union européenne en français	12
En France	14
Talking to yourself in English	15
Kielitieteen perusteet - Yleinen kielitiede	17
Johdatus saamentutkimukseen	18

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa	21
--------------------------------------	----

KIELIKESKUSTELUA

Language Centre News

Julkaisija:

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä
Telefax 941-603 521

Vastaava toimittaja:

Hannele Dufva; puh. 941-603 535, e-mail: dufva@jyu.fi

Ilmoitukset, kirja-arviot, kongressikalenteri:

Helena Valtanen; puh. 941-603 542, e-mail: valtanen@jyu.fi

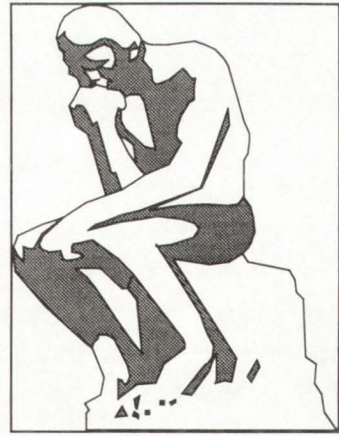
Toimituskunta:

Ari Huhta; puh. 941-603 539, e-mail: huhta@jylk.jyu.fi
Sirkka Laihiala-Kankainen; puh. 941-603 541, e-mail: laihiala@jyu.fi
Minna-Riitta Luukka; puh. 941-603 529, e-mail: luukka@jyu.fi
Minna Suni; puh. 941-603 538, e-mail: msu@jyu.fi
Sabine Ylönen; puh. 941-603 534, e-mail: sabyl@jylk.jyu.fi, sabyl@tukki.jyu.fi

Ilmestyy 10 kertaa vuodessa
Tilaushinnat 1995:
Vuosikerta 100 mk
Ulkomaat 150 mk

Ilmoitushinnat:
1/1 s. 1500 mk
1/2 s. 500 mk
Materiaalin tulee olla toimituksessa ilmestymiskuukautta edeltävän kuun 15. päivään mennessä.

KOLUMNINVALTAAJAT

Lingvalandia - ihanuuskien ihmemaa!

Kävimme tässä viikonloppuna tutustumassa Suomen uusimpaan ja monipuolisimpaan kielikylpyläparatiisiin Lingvalandiaan. Nyt ovat kielitieteilijä-yrittäjät iskeneet todelliseen markkinarakosuoneen - vihdoin! Kielipuolilehdistön edustajina me saimme edullisen tutustumispaketin, johon kuului mm. majoitus kylpylän yhteyteen rakennetussa hotellissa, rajaton oleskeluoikeus kielikylpylässä, kolme valinnaista hoitopakettia, aamiainen ja löylyt aamukielisaunassa.

Heti saapuessamme oli vastassa ensimmäinen kielikylpy: tutustuminen eläinten kieliin. Ensimmäinen oppimistehtävä olikin miettiä sopiva vastaus papukaijalle, joka huuteli meille orreltaan. Vasta kiekaistuamme kontekstiin sopivan korrektein tervehdyksen (summittainen käänös: *Krääh vaan itelles!*) pääsimme jatkamaan vastaanottotiskille, jossa saimme valita napinpainalluksella ohjeidensaantikielen. Valitsimme ennakkoluulottomasti baskin ja yllätykseksemme kylpyidyimme heti. Baskerit päähän vain ja menoksi!

Kun olimme majoittautuneet sviittiimme, lähdimme pikapikaa tutustumaan talon mahdollisuuksiin. Ensiksi käväisimme Relax-hemmotteluosastossa. Valitsimme kurkunpäästä rentouttavan Larynx-hoidon, Vox-äänihuulihieronnan ja aerobisen kielijumpan. Lapsiasiakkaille olisi tarjolla ollut oma Morfolandia, jossa sai sukeltaa morfeemimereen, hyppiä intonaatiotranspoliinilla tai ratsastaa virtuaalitodellisesti syntaksihevosella. Jätimme ne kuitenkin väliin ja siirryimme kylpemään.

Kylpylässä tarjolla oli turkkilaista, roomalais-iiriläistä, ugrilaista ja amerikkalaista saunaa. Valitsimme ensin eksoottiselta tuntuvan kombinaation, roomalais-iiriläisen, ja kuinka ollakaan, tuota pikaa meihin olikin höyrystynyt sen verran kielitietoa, että saatoimme tilata baarista iiriläistä olutta sujuvaksi latinaksi. Ugrilaisen saunan lauteilla saimme koivuvastan/vihdan avulla piiskata mielestämme kuivettunutta ja kuollutta nykykielisolukkoamme ja pääsimme palaamaan varhaiskantasuomalaiseen kielimuotoon spirantteineen. Amerikkalaiseen saunaankin kurkistimme, mutta sen miedossa lämmössä istui vain kauniita ja rohkeita rupattelemassa small talkia, joten jatkoimme matkaa.

Saunonnan jälkeen pulahdimme fonetoterapiaosaston ammeisiin: tremulanttiporettaja sai ranskalaiset ärrät turskahtelemaan huuliltamme noin vain. Palatalisoivassa savikylvyssä liudentuivat vjenäjän kjiusalljisjimmatkin kjiemurat ihan helposti. Kiinan sävelkulut tulivat kuin itsestään oikeille paikoilleen, kun kiisimme ylös ja alas vesiliukumäkeä.

Kielenkannat löytyneinä ja kielenkärki skarppina palasimme hotelliin ja nautimme ravintolan kielipalveluista: kielirullaa, hapanruotsinsilakoita, italiansalaattia, slovakinkaalaa, venäjänkurkkuja.... Illalla pistimme kielellä koreasti tanssisalin puolella ja meitä diskurssitettiin suggestopedisesti puheaktien ja maksimien saloihin. Aamulla olo tuntui todella ry- eikun kylvettyneeltä. Kaikille kasvonsa menettäneille oli vielä tarjolla mahdollisuus kevyeen kohotukseen ja keskustelutaitojen intensiivielvytykseen. Suosittelemme Lingvalandiaa teille kaikille, jotka haluatte laajentaa maailman- ja kielikuvaanne.

Palveluita testaamassa olivat
Dumsky ja Lukoff

TOIMITUS TIEDOTTAA

Jotain uutta?

Kävitkö juuri mielenkiintoisessa kongressissa? Osallistuitko antoisaan koulutukseen? Tapasitko viisaita puhuvan ihmisen? Laaditko uudenlaisen oppimateriaalin? Kokeilitko omassa opetuksessasi uutta menetelmää? Miksi et jakaisi kokemustasi lukijakuntamme kesken?

Kerro se meille!

Kielikeskustelua -lehti ottaa edelleen mielihyvin vastaan juttuja kielentutkimuksen, kielenopetuksen ja kielenoppimisen alalta. Toivotamme tervetulleiksi esimerkiksi seminaariraportit, kirjarviot, jutut opetuskokeiluista, haastattelut, mielipiteet...

Lyhyestä virsi kaunis

Kirjoittaessasi raporttia seminaarista, muista että ihanteellinen pituus on noin 2-5 liuskaa! Kirjarvioiden toivoisimme olevan vielä ytimekkäämpiä. Haastatteluihin ja opetuskokeiluselosteisiin saattaa joutua käyttämään hiukan yli viisikin liuskaa.

Levykkeellä tai paperilla

Mieluiten otamme vastaan juttuja, jotka on kirjoitettu levykkeelle wp tekstinkäsittelyohjelmilla. Muutkin yleisesti käytetyt ohjelmat käyvät. Liitä aina mukaan paperiversio.

Viidestoista päivä...

Lehteä julkaistaan tänä vuonna 10 kertaa. Kun jätät juttusi meille **kuukauden viidenteentoista** päivään mennessä, se ehtii seuraavaan numeroon, mikäli tilaa on.

Uutta verta

Kielikeskustelua -lehden toimituskuntaan on vuoden alusta liittynyt FL Arja Piirainen-Marsh. Arja työskentelee Korkeakoulujen kielikeskuksessa ja myös häneen voi ottaa yhteyttä ja tarjota juttuja, lähettää tiedotuksia tms. Arjan tavoittaa puhelimella (941 -603532), faksilla (941 -603521) tai sähköpostitse (apiirain@jyu.fi).

Tarvitaanko meitä?

Mitä mieltä olet lehdestämme ja sen tarpeellisuudesta? Tämän vuoden kuluessa joudumme myös vakavasti punnitsemaan, pystymmekö jatkamaan kannattamatonta lehden julkaisemista. Lehtemme toimitus olisi kiinnostunut kuulemaan lukijoidensa mielipiteitä ja ehdotuksia! Olemmeko olemassa ensi vuonnakin?

TOHTOREITA PUTKESSA - OSA 2

TOHTORIOHJELMAAN VALITTUJEN MIETTEITÄ

Arja Piirainen-Marsh

Viime numerossa esiteltiin Jyväskylän yliopistossa vuoden vaihteessa käynnistyneen *Kielenoppimisen ja kielenopetuksen tutkijankoulutusohjelman* vetäjän professori Kari Sajavaaran näkemyksiä tohtoriohjelmasta ja tutkijankoulutuksesta yleensä. Tässä haastattelussa kolme ohjelmaan valittua nuorta jatkokoulutettavaa kertoo omia ajatuksiaan ja vaikutelmiaan koulutuksen alkuvaiheesta. Haastateltaviksi suostuivat **Sari Luoma, Katja Mäntylä ja Jouni Hult.**

Sari, Katja ja Jouni, kertoisitteko aluksi ensivaikutelmistanne, millaista on olla tutkijakoulutettava uutukaisessa graduate schoolissa?

Katja: Kieltämättä olin ensi alkuun aika eksyksissä, mutta nyt kun alkuhämminä alkaa selvitä myöskin innostus kasvaa. Onhan tämä mahtava tilaisuus hankkia koulutusta.

Sari: Alan päästä pikku hiljaa jyvälle...

Jouni: Hemskt kiva! Hyvältä tuntuu, vaikka itse en pääse täysipainoisesti aloittamaan ohjelmassa ennen kuin myöhemmin keväällä muiden tehtävien takia.

Kielentutkimus veressä?

Kerrotteko jotain taustastanne. Mistä syntyi kiinnostus kielen oppimiseen ja mistä kipinä hakea koulutuspaikkaa tohtoriohjelmassa? Kertokaa myös jotain tutkimusaiheestanne.

Katja: Ohjelmaan hakeutuminen oli sattumankauppaa. Olin juuri valmistunut Tampereen yliopistosta, jossa opiskelin englantia, kansainvälistä politiikkaa, saksaa ja

tiedotusoppia. Satuun käymään englannin kielen laitoksella, jossa kuulin että koulutuspaikat ovat haettavana. Erään opettajan innostamana sitten hain paikkaa. Tutkimusaihe ei ole vielä kovin täsmentynyt, sanaston oppiminen ja/tai sen arviointi kiinnostaa. Aihe varmaan selkiytyy pikku hiljaa.

Jouni: Olen ollut mukana Suomen Akatemian rahoittamassa Finnish-English Contrastive Corpus Studies (FECCS) tutkimusprojektissa, jossa parhaillaan kootaan erilaisista englannin- ja suomenkielisistä teksteistä koostuvaa kontrastiivista tietokonepohjaista korpusta. Projektissa ovat mukana Kari Sajavaara, Anna Mauranen ja Krista Varantola. Projektin yhteydessä sain tietoa graduate school suunnitelmista ja pääsin mukaan ohjelmaan "liitännäisjäsenenä" projektin rahoituksen turvin. Tutkimusaiheeni liittyy myös kontrastiiviseen projektiin: olen kiinnostunut tekstien kohdistamisesta (alignment), ja näin alkuvaiheessa tutkin sitä miten käännöstekstit saadaan kohdistettua mm. leksikaalisten ja morfosyntaktisten vastaavuuksien avulla.

Sari: Olen ollut tutkijana Korkeakoulujen kielikeskuksessa opetushallituksen rahoittamassa projektissa, jossa kehitetään yleisiä kielitutkintoja ja tässä yhteydessä perehtynyt kielitaidon testauksen ja arvioinnin problematiikkaan. Tutkimusaiheeni selkiytyi oikeastaan viime vuonna: teoreettisena ongelmana on validointi testin kehittämisen vaiheessa ja tutkimuksen empiirinen aineisto tulee yleisten kielitutkintojen testeistä. Koska yleinen kielitutkinto on taitotasokoe, eli sillä pyritään mittaamaan kielitaitoa riippumatta siitä miten testattava on kielen oppinut, testin kehittämisen pohjaksi vaaditaan vankka teoreettinen tietämys siitä mitä kieli ja kielitaito on ja miten sitä pitäisi

mitata tai arvioida. Tällaisessa testissä kielitaidon arviointi ei voi tapahtua *normi-viitteisyyden* pohjalta, toisinsanoen ei voi odottaa että arviot noudattavat ns. normaali-jakaumaa, vaan pyritään *kriteeriviitteisyyteen*: kielitaidon eri osa-alueille yritetään löytää yleiset sanalliset kriteerit ja testattavia arvioidaan suhteessa niihin eikä muihin testiin osallistujiin. Kielitaidon arviointi kiinnostaa myös siksi että se on selkeästi monitieteinen tutkimusala: sen perustana ovat kielitieteen ja kasvatustieteen teoria ja menetelmät ja taustalta löytyy muidenkin alojen tutkimusta, kuten tilastotiedettä.

Tohtoriohjelman tavoitteista ja sisällöstä

Ohjelman tavoitteena on tuottaa valmiita tohtoreita neljässä vuodessa - pidätkö tavoitetta realistisena?

Sari: Jos tutkimusta on mahdollisuus tosiaan tehdä neljä vuotta päätoimisesti, luulen että tavoite on ihan realistinen.

Katja: Toivottavasti.

Jouni: Tiedon hankkiminen on kyllä aikaa vievää ja perustan luominen tiukassa aikataulussa saattaa muodostua ongelmaksi. Ohjelmassa ensimmäinen vuosi on varattu pääasiassa tähän, mutta vaatii paljon oma-toimisuutta löytää itse materiaali, josta pääsee alkuun. Jos omaa aktiivisuutta riittää, valmistuminen neljässä vuodessa varmaan onnistuu.

Ohjelma siis rakentuu paljolti omatoimisuuden varaan?

Kaikki: Kyllä, ja siinä on sekä hyviä että huonoja puolia. Toisaalta tiukkaa koulumaisuutta ei kaipaa, koulutettavilla on niin erilainen tausta ja erilaiset tarpeet. Toisaalta alkuvaiheessa olisi kyllä ehkä kaivannut jonkinlaista "selviytymispakettia", vaikkapa lukulistaa kirjoista, joita ilman ei selviä tai tiukempaa ohjetta siihen miten lukulista kootaan. Ajatuksenahan oli että koulutettavat ainakin osittain itse kokoavat omat luku-

pakettinsa, mutta erityisesti niille, jotka aloittavat jatko-opinnot niinsanotusti nolatilanteesta tämä voi olla vaikeaa.

Ensimmäiset kokoontumiset ja luennot ovat takana - mitä olette oppineet?

Kaikki: (naurua) Ainakin luettu on ja ensimmäinen lukupaketti on kyllä todella mielenkiintoinen. Siihen sisältyi artikkeleita kielen, ajattelun ja yhteiskunnan vuorovaikutuksesta sekä äidinkielen taidon ja vieraan kielen taidon vertailusta ja siihen liittyvistä ongelmista. On hauskaa päästä keskustelemaan näistä aiheista yhteisesti.

Meillähän on oikeastaan tänä keväänä vain kaksi varsinaista kurssia. Englannin laitoksessa vieraileva Ulla Connor vetää parhailaan luentokurssia *Contrastive rhetoric* ja Kari Sajavaara aloittaa ensi viikolla joka toinen viikko kokoontuvan seminaarin. Sen lisäksi meidät on jaettu 4 - 6 hengen pienryhmiin, joiden on tarkoitus kokoontua säännöllisesti. Työryhmät koottiin pääasiassa tutkimusaiheen tai -alan perusteella ja niistä muodostui kolme pääryhmää, jotka suuntautuvat arviointiin, kontrasttiiviseen tutkimukseen ja leksikon tutkimukseen. Ryhmät ovat aloittelemassa kokoontumisia tällä tai ensi viikolla.

Miltä ohjelman työmuodot ja sisällöt vaikuttavat ja mitä odotatte niiltä?

Jouni: Tässä kyllä ohjelman uutuus vielä vaikuttaa. Työmuodot ja käytännöt syntyvät sitä mukaa kun koulutus etenee ja koulutettavien tarpeet ja toiveet tulevat esiin, eli olemme eräällä tavalla pioneeriasemassa. Tässä vaiheessa toiminta vaatii paljon omaa aktiivisuutta.

Katja: Toisaalta on kyllä hyvä että tiukkoja ohjeita ja aikatauluja ei aseteta, omatoimisuus on hyödyksi.

Sari: Niin, koulutettavat ovat hyvin erilaisia taustaltaan. Yleispätevää ohjelmaa on vaikea kuvitella. Siten koulutettavat joutuvat

ottamaan itse vastuuta ohjelmastaan ja tutkimuksen etenemisestä.

Entäpä ohjaus - teille kaikille on nimetty kolmen asiantuntijan ohjausryhmä, miten tämä toimii käytännössä?

Jouni: Niin, meitä vetää ohjaustroikka... On aika vaikea ennustaa kuinka ohjaus lähtee toimimaan. Koulutettavien yksilölliset tarpeet ovat erilaiset ja eihän koskaan tiedä miten yhteistyö eri ihmisten välillä pelaa. Ohjausjärjestelyissä on ja täytyykin olla joustoa. Yhteydenotot ja tapaamiset järjestyvät tarpeen mukaan, eri tavalla työn eri vaiheissa.

Katja: ...Siperia opettaa! Itse olen ollut yhteydessä jo kahteen ohjaajaan ja saanut alustavia neuvoja. (Haastattelun aikana kävi ilmi myös alustavien tapaamisten konkreettinen anti: Katjalle tuotiin korillinen tutkimuskirjallisuutta tutustumista varten, mistä hän oli silminnähdessä innoissaan).

Sari: Tässäkin käytäntö on vasta muotoutumassa ja omasta aktiivisuudesta kiinni. Minulle ohjaajiksi nimettiin pääohjaajan (Kari Sajavaara) lisäksi Sauli Takala ja Charles Alderson Lancasterin yliopistosta Englannista. Olen jo ollut sähköpostiyhteydessä Charles Aldersoniin ja saanut häneltä oikeasti ohjausta, joten tämä yhteys toimii hyvin.

Jouni: Jos yhteydet ulkopuolisiin ohjaajiin sekä pienryhmätoiminta saadaan toimimaan, se on varmaan suurin muutos ja paras anti mitä tämä ohjelma voi tarjota verrattuna entiseen systeemiin. Minulla on periaatteessa mahdollisuus saada asiantuntija-apua kotimaisten ohjaajien lisäksi Stig Johansonilta Oslost, ja onhan se hienoa että pääsee tällaisten ulkomaisten gurujen asiantuntemusta käyttämään hyväksi.

Pienryhmätyöskentelyn on siis tarkoitus tukea ohjausta ja koulutusta muutenkin. Mitä toivotte siltä?

Kaikki: Sen suhteen toiveet ovat korkealla. Tällainen epävirallisesti mutta säännöllisesti kokoontuva samasta alasta kiinnostunut ryhmä tarjoaa ympäristön, jossa voi esittää ihan ensimmäisiä ideoita ja alustavaa tutkimussuunnitelmaa ja saada niistä palautetta välittömästi. Ryhmässä voi ottaa esille sellaisiakin triviaalilta tuntuvia ongelmia ja ajatuksia, joita ei viitsi heti ohjaajille esittää, ja ryhmä voi auttaa käsittelemään ja muokkaamaan ongelmia tai huomaamaan milloin ongelma on sellainen että asiantuntija-apua tarvitaan. Jos ryhmä toimii hyvin, siitä voi muodostua todella tärkeä pienseminaarin tavoin työskentelevä tutkijayhteisö.

Tukena tutkijayhteisö

Teillä kaikilla on tällä hetkellä sijoituspaikka Jyväskylän yliopistossa. Millainen merkitys on tutkijayhteisössä työskentelemisellä oman tutkimuksen etenemiselle?

Sari: Minulla on jo aiempia hyviä kokemusta tutkijayhteisössä työskentelystä. Se tarjoaa mahdollisuuden ajatusten vaihtoon ja yhteydenpitoon muidenkin alojen ihmisten kanssa. Ongelmathan ovat usein yhteisiä, joten niiden jakaminen on hyödyllistä. Laitoksen seminaarit ovat antoisia ja niissä voi saada palautetta omasta työstä. Myös kahvituntien sosiaalinen yhdessäolo on tärkeää. Tällaisessa yhteisössä voi myös pyytää apua muilta. Jos esimerkiksi lukiessa törmää johonkin ongelmaan, voi vaikka heti mennä juttelemaan siitä jonkun toisen kanssa ja pohtia ja selvittää yhdessä asioita.

Jouni: Se että koulutettavat sijoitetaan olemassaolevaan yhteisöön muiden tutkijoiden sekaan on kyllä fiksu ajatus. Se helpottaa alkuvaiheen etsiskelyä ja antaa mahdollisuuden kontakteihin.

Katja, sinä olet joukon kuopus, olet tullut uutena ja kylmiltään Tampereen opiskelijapiireistä Jyväskylään ja tällaiseen tutkijajoukkoon. Miten olet sopeutunut?

Katja: No vasta yksi viikko on takana, joten on vähän aikaista puhua kokemuksista. Alussa on tietenkin pieni identiteettikriisi, muutama viikko menee varmaan sopeutumisessa, mutta ihan hyvältä tuntuu. Olen saanut apua ja kontakteja ihmisiin.

Koulutuksen tulevaisuus - tarvitaanko tohtoreita?

Tohtoriohjelmassa näyttävät toteutuvan kaikki koulutuksen nykyiset tavoitteet, kansainvälisyys, tuloksellisuus, monitieteisyys ja tutkijoiden yhteistyö. Ohjelmat herättivät suunniteluvaiheessa kuitenkin paljonkin keskustelua ja kritiikkiä valtakunnallisesti. Kiisteltiin muunmuassa koulutuksen tarpeellisuudesta ja tulevien tohtoreiden sijoittumisesta työelämään. Tuliko keskustelua seurattua ja muodostuiko siihen omaa kantaa?

Katja: Eipä tullut seurattua. Lähdin hakemaan ohjelmaan koska se tarjosi hienolta tuntuvan tilaisuuden kouluttautua aikana, jolloin muita mahdollisuuksia on vähän, eihän voi tietää millainen tilanne on neljän vuoden kuluttua.

Sari: Jonkin verran seurasin keskustelua ja tulihan siitä puhuttua työpaikalla. Kieltämättä tuntui omituiselta kuulla, että koulutus järjestetään työllisyysrahoilla. Eihän siinä sinänsä mitään pahaa ole, mutta olin jotenkin idealistisesti mieltänyt tämän jatkokoulutuksen kehittämiseen ja laadun parantamiseen tähtäävänä hankkeena. Jostain syystä työllistämisrahoilla on tässä yhteydessä hieman yllättävä, ellei peräti negatiivinen kaiku. Voi myöskin kysyä mihin kaikkia niitä tohtoreita tarvitaan ja mihin he sijoittuvat valmistuttuaan kun eri alojen pätevyysvaatimuksia ei ole ainakaan nostettu ja yliopistojenkin rahoitusta heikennetään jatkuvasti. Ilmeisesti tämä ohjelma ainakin viedään läpi kokonaisuudessaan, vaikka rahoitus on turvattu toistaiseksi vain puoleksi vuodeksi. Emme myöskään tiedä toteutuuko toinen opiskelijavalinta myöhemmin vai ei.

Jouni: Ohjelmien suunnittelussa tuntui olevan yletön kiire, menttiin lujaa ja ajettiin asioita, joista ei lopulta tiedetty paljonkaan. Tässä suhteessa täytyy kyllä nostaa hattua että tämä ohjelma saatiin käyntiin, potkaistiin liikkeelle nopeasti lähes tyhjästä. Vielähän ei tiedetä millaiseksi se muodostuu ja miten käy valmistuneiden. Tohtorien sijoittaminen työelämään on varmaan vähintään yhtä vaikeaa kuin nuorten filosofian kandidaattien, joita nyt on työttömänä. Tällä systeemillä ongelmaa vain siirretään neljällä vuodella. Pian ollaan ehkä tilanteessa, josta Kurt Vonnegut kirjoittaa kirjassaan Sähköpiano: koulutuksen ottaminen itseisarvoksi johtaa siihen että kohta kaikista koulutetaan tohtoreita - siivoojia myöten.

Entäpä tulevaisuuden suunnitelmat? Onko tutkijanura ollut pitkäaikainen haave vai tähtäätkö muihin tehtäviin?

Katja: Ei ole vielä mitään tietoa. Haluan käydä tämän koulutuksen läpi, se on tässä vaiheessa tärkeintä. Katsotaan sitten...

Sari: Minulla on kyllä ollut toiveena tutkijan työ jo pitemmän aikaa ja siihenhän tämä antaa pätevyyden. En tiedä mihin sitten sijoitun, ei ehkä tekisi pahaa työskennellä ulkomailta muutama vuosi, jos vain paikka löytyy. Tietysti yliopistojen supistaminenkaan ei ole pelkästään kotimainen trendi vaan henkilökuntaa karsitaan ympäri maailmaa. Täytyy kuitenkin olla optimistinen. Aika näyttää.

Jouni: Tulevaisuus on avoin, vaihtoehtoja on monia. Suhtaudun tulevaisuuteen varovaisen toiveikkaasti....

BAROKKIMUSAA JA PALLOPELEJÄ - TÄTÄKÖ ON SUGGESTOPEDIA?

Aira Parviainen

Suggestopedia on tullut Suomeen jo toistakymmentä vuotta sitten, mutta vieläkään ei tieto sen tavoitteista ja keinoista ole vakiintunut. Kuulopuheet ja toisen käden tiedot ovat leimanneet suggestopedisen kielenopetuksen viihteelliseksi turistikielen ilmausten ulkoa opetteluksi hokkuspokkus-menetelmällä, koska se ei ole perinteisen opin saunan vitsoin vihtomista, joka meillä on ainakin Agricolasta lähtien kuulunut oikean, vakavan oppimisen kriteereihin. Kielen rakenteita ei näiden käsitysten mukaan voida suggestopedisin menetelmin opettaa. Tosi-asiassa kuitenkin kielioppia opetetaan myös suggestopediassa, joskin eri keinoin ja painotuksin kuin perinteisessä kielenopetuksessa.

Mitä suggestopedia on?

Suggestopedinen opetusmenetelmä on muutamaan lauseeseen tiivistettynä kokonaisvaltainen, tajunnan eri kerrokset mukaansa tempaava ja käyttöön ottava tapa opettaa, jossa pidetään erityistä huolta oppijoiden saattamisesta laaja-alaiseen vireystilaan rentoutumisen ja tarkoitukseen sopivan musiikin avulla. Oppimisprosessia on tutkittu perinpohjaisesti, aivotutkimuksen uusinta tietoa soveltaen. Oppimista tuetaan positiivisilla suggestioilla ja negatiivisia suggestioita purkamalla. Mielikuvat ja mielikuviutus otetaan järjen ja logiikan avuksi. Oppijat luovat itse oppimansa aktiviteettien ja roolileikkien avulla. Kommunikatiivinen oppimateriaali annetaan laajoina kokonaisuuksina, jotka rakentuvat jonkin keskeisen teeman ympärille. Myös muut opetuksessa käytettävät tekstit ovat sisällöltään itsenäisiä, merkityksellisiä kokonaisuuksia, eivät katkelmia.

Miten kieliopin opetus sijoittuu näihin raameihin?

Kielioppi ei ole suggestopediassa itsetarkoitus. Sitä opitaan tekstiyhteydessä ja aktiviteetteihin kytkettynä. Kokonaisuuden säilyttäminen on tärkeää. Pidetään myös huolta siitä, että oppijoiden rentoutunut, laaja-alainen vireystila, joka mahdollistaa tiedostamattomien voimavarojen käytön, säilyy kieliopinkin opetuksessa.

Kaikki tärkeät kielioppiasiat käsitellään. Esittely tapahtuu kahdessa dimensiossa, formaalisessa ja semanttisessa. Formaalin on tärkeämpi ja sen pitää sisältää muodon esittely niin, että koko kaava on nähtävissä yhtä aikaa. Esimerkiksi verbit esitetään kaikissa persoonissa, myös kysyvissä ja kielteisissä muodoissa, kaikki modaaliset apuverbit kerralla jne. Perustelu: oikean aivopuoliskon on saatava riittävä tieto siitä, miten osat liittyvät kokonaisuuteen.

Semanttisessa dimensiossa tuodaan esiin rakenteen merkitys ja sitä käsitellään kolmella tavalla: visuaalisesti, auditiivisesti ja kinesteettisesti, emootioiden oppimista vahvistavaa vaikutusta unohtamatta.

Visuaalisesti rakenne tuodaan esiin esim. julistein, graafisin esityksin, mallilausein ja rakennekaavioin, joissa on käytetty värejä harkitusti ja loogisesti. Auditiivisesti opettaessa oppilaat esim. toistavat tamburiinin säestyksellä samoja kysymyksiä, laulavat, toistavat riimejä ja räppejä. Kinesteetikkoja ajatellen käytetään esim. pelejä, draamaa, roolileikkejä, tanssia, ele- ja käsileikkejä sekä kirjoittamista yksin ja ryhmässä.

Kielioppiharjoitusten tulee olla sellaisia, että oppilaan huomio on kiinnittyneenä kommunikatiiviseen toimintaan eikä lingvis-

tiseen päämäärään. Harjoitukset tehdään aktiviteettien yhteydessä. Sanallista selittämistä ja opettavaisuutta on mahdollisimman vähän, ihanne on demonstroiminen elein ja kuvin. Tarkoitus ei ole opettaa, vaan paljastaa malli, lainalaisuus.

Edellä esittämäni tiedot perustuvat Kaarina Huhtalan artikkeliin "Kieliopin opettamisesta", joka ilmestyi Suggestopedia ry.:n lehdessä Aktiviteetin numerossa 1/95. Huhtala selosti artikkelissaan englantilaisen suggestopedisen kouluttajan Grete Hooper Hansenin ideoita. Hooper Hansen on monille suomalaisille kielenopettajille tuttu mm. viime kesän kansainvälisestä kongressista "The Helsinki Enlightenment", jonka Helsingin seudun kesäyliopisto järjesti Suomen NLP-yhdistyksen ja Suggestopedia ry.:n kanssa. Hooper Hansen opettaa kesäyliopistossa myös ensi kesänä.

Suomea suggestopedisesti?

Hooper Hansen on englantilainen, ja Huhtala on englannin opettaja. Mikäs niksi englannin kielioppia on suggestopedisesti opettaa, tiedän eräiden kollegojeni väittävän vastaan, lähtökohta on kokonaan toinen niissä kielissä, joiden rikkautena on runsas ja rönsyilevä morfologia, kuten esimerkiksi omassa äidinkielessämme. Opetan itse suomea toisena kielenä ja olen opettanut sitä myös vieraana kielenä. Siten olen hyvin selvillä kieliopin aiheuttamista haasteista suggestopediselle opetukselle. En yhdy kuitenkaan niihin varsin usein kuulemiini mielipiteisiin, joiden mukaan suomea ei voi opettaa suggestopedisesti.

Ensinnäkin: suomen kielioppi ei välttämättä ole niin hankala opettaa suggestopedisesti, kuin usein esitetään. Suomen kielen rakenteita ei ole vaikea esittää systemaattisesti, niin että koko kaava on näkyvissä yhtä aikaa. Uskon, että se on monissa kohdin helpompaa kuin esimerkiksi joissakin romaanisissa kielissä. Ulkomaalaiset suomen opiskelijat toteavat yleensä kielen rakenteen systemaattisuuden päästyään taidoissaan tietylle tasolle. Suggestopedisin menetelmin siihen voitaisiin päästä jo melko varhaisella tasolla ja ruveta sen jälkeen liittämään osia kokonaisuuteen.

Toiseksi: en ole pitkän urani aikana tutustunut toiseen opetusmenetelmään, jossa itse oppimisprosessia olisi tutkittu yhtä perinpohjaisesti ja jossa oppijan potentiaaliset voimavarat pystyttäisiin ottamaan käyttöön yhtä tehokkaasti kuin suggestopediassa. Mitä vaativampi opittava asia on, sitä enemmän tarvitaan kokonaisvaltaista, tajunnan eri kerrokset mukaansa tempaavaa opetusta. Kieliopin itsetarkoituksellinen runsas harjoittelu heti opiskelun alussa jarruttaa helposti kommunikatiivisen kieli- taidon kehitystä ja aiheuttaa pelkoja suomen kielen opiskelua kohtaan. Näihin pulmiin tarjoaa suggestopedinen opetus erinomaiset keinot.

Ja kolmanneksi: en suinkaan vähättele kieliopin aiheuttamia haasteita. Taivutuksen monimutkaisuus päätteiden suuren lukumäärän ja erityisesti sanavartaloiden vokaali- ja konsonanttimuutosten takia vaatii huolellista tutkimista ja kokeilua, ennen kuin suggestopedinen kieliopin opetus toimii. Muistettava on kuitenkin, että kielioppi ei ole suomenkaan kielen suggestopediassa koskaan itsetarkoitus.

QUALITY ASSURANCE IN INTERNATIONAL EDUCATION EAIE Conference in London, 23-26 november, 1994

Marga Margelin
Language Centre, Joensuu University

Compared with many practical and pressing questions related to the day-to-day management and administration of international education, the question of QUALITY might at first glance appear to be a rather abstract topic. **The European Association for International Education** should therefore be commended in making this the central topic of its 1994 annual conference which took place in London, November 23rd - 26th. The conference activities and sessions took place in the modern Queen Elizabeth II Conference Centre situated in the vicinity of Westminster Abbey and the Houses of Parliament.

The excellent pre-conference programme consisted of a day of talks on British higher education, on the theme *Quality and Diversity*. Rt Hon **Tim Boswell**, MP, gave us an overview of the current situation in UK, calling attention to the wide range of higher education, its vocational orientation, increasing numbers of students, and local access to higher education through open universities. Professor **Neil Merritt** gave a more detailed presentation on the reasons and effects (in funding, auditing, quality control, etc.) of the 1988 Reform Act and the 1992 Further and Higher Education Act. A panel followed, with some practical advice of extracurricula support to exchange students presented by a most eloquent speaker, **Maeve Sherlock**. **Trevor Thomas**, a representative of business and industry, challenged the universities to produce academics who have an open mind, are literate, are capable of team work, have competence in languages, and have international experience.

EAIE is divided into seven professional sections, including International Relations Managers, Study Abroad and Foreign Student Advisors, Research and Industrial Liaison Officers, and Languages in Educational Mobility. The conference programme was structured around these sections and the special theme, *quality*.

Viewing the programme showed one immediately that the emphasis was on the question: "How can the quality of international education be improved?" Consequently, attention was directed towards ways and means of improving the quality of services in international education, concentrating more on the practical aspects of cooperation and efficiency than on academic issues. This dimension was complemented by a second question: "To what extent can international education enhance the quality of higher education provision?"

Before we can quality-assure something, we need to define what we are attempting to quality-assure. *Quality assurance* begins with the conscious defining of objectives of international education in a particular set of circumstances and for a particular target group. Institutions may, of course, be pursuing a number of different objectives. A programme may be established for reasons such as:

- enhancing the internationalist or European profile of students,
- providing students with a wide range of topic specialisation or adding an option,
- improving the foreign language or socio-cultural competence of students.

Quality assurance should gradually cover the whole spectrum of activities of a given

institution including, for example, the following components:

- organized exchanges and individual mobility of students as well as academic and administrative staff,
- certification, assessment, and recognition,
- advisory services,
- area studies and foreign languages (as subject of study and as medium of communication).

In the language section we had panels on teaching, testing, the role of the language specialist, and cross-cultural communication, among other things. A long, heated discussion took place on the language(s) of international communication, with two central theses emerging from the debate. First, the English language has attained the status of lingua franca for trade and science. However, the monopoly of English can become a limitation to language learning and a barrier to cross-cultural understanding, rather than a shortcut to international communication. The EU is based on the principle that countries, cultures and languages have equal dignity. Thus a pragmatic approach to *multilingualism* is advocated. Second, language competence consists of different more or less highly developed skills, and it is often the case that receptive skills (reading and listening) are much more advanced than productive skills. Therefore participants to a conference, for example, are capable of comprehending what is being said but blocked when it is their turn to speak. *Clear communication and maximum involvement* are the primary concerns of interaction among speakers of different languages, and participants should express themselves in the language they feel most comfortable in. This approach was experimented at the conference and the procedure enhanced not only participation but also communication.

Professor **Lachlan Mackenzie** suggested that projects be set up to discover how to promote multilingualism. One outcome could be a set of guidelines to improve

multilingual conferences, along the following lines:

- encouraging multi-media presentations, in which spoken language is supported by written language and pictures/graphs
- rewarding speakers who are prepared to present their ideas in a language other than English
- finding out which techniques of language simplification can be applied to facilitate the processing task of listeners
- exploring how speakers can adapt their culturally determined expectations of a successful conference paper

There was also a discussion on the *practical and economic aspects of multilingualism*. The working languages of the European Commission are English and French. The official languages of the European Union were 9, but are now 11. In addition, there are about 35 native European languages, and a great many immigrant languages. At a session in EU one translator works from Greek into Finnish, another from Greek into Swedish, another from Swedish into Portuguese, etc. How many possibilities are there? Who pays for all this interpretation? How much work has been involved in the member countries to teach/learn one to three major languages? Language specialists argue that with simultaneous translation the listener is in contact with the translator and is cut off from the speaker. Thus, they suggest that written translations be produced so that participants can listen, learn and respond.

Myrna Magnan and **Thierry Kakouridis** talked about the dual role of the language specialist in assuring quality in international education. As a language teacher, it is the specialist's task to assure that students are operational on a linguistic and cultural level. In addition, he/she unofficially acts as a coordinator promoting international education, counselling, helping with administrative formalities, levelling crosscultural difficulties, etc. The language specialist is also involved in assessment. Thus, s/he is required to deal with a range

of questions which affect the quality of international exchanges. Are students' needs met? How are we to evaluate desires, reactions, likes/dislikes in class? Are internal procedures enough? Who benefits - who should benefit? How many students can/should be sent/received to guarantee quality?

The organizers succeeded in offering us a balanced mixture of activities and opportunities enabling us to extend and

renew contacts. Immediately after the Opening Plenary, traditional red London double-decker buses transported us to the world-famous British Museum for a reception (hosted by the University of London) in the Hotung Gallery among antiquities from China and South-East Asia. The British Council hosted a reception and South Bank University invited us to have a private view of the exhibition *The Glory of Venice, art in the 18th century*, at the Royal Academy of Arts.

Maria Maury:

L'UNION EUROPÉENNE EN FRANÇAIS

Werner Söderström Osakeyhtiö, Helsinki, 1994.

Suomen liittyminen Euroopan unioniin aiheutti jo *avant la lettre* vilkasta liikehdintää niin opetus- kuin kustannusalalla. Tarvittiin tietoa EU:sta. Lisäksi monissa ammattiryhmissä, ei vain asiaa valmistelleiden joukossa, oli tähdellistä päästä tutustumaan EU:ta koskeviin säädöksiin ja toimintaan liiton "pääkielellä", ranskaksi. Tähän markkinarakoon sujahti sulavasti myös Maria Mauryn hiljakkoin ilmestynyt opas *L'Union européenne en français*, joka lienee kurssikirjana käytössä esimerkiksi Helsingin yliopistossa.

Teoksen tarkoitus on kahtalainen: ensiksikin tutustuttaa lukija EU:n historiaan, toimielimiin, yhteisön oikeussäädöksiin ja -käytäntöön, Maastrichtin sopimukseen, Talous- ja rahaliittoon sekä maatalouspolitiikkaan ja toiseksi tutustuttaa lukija ranskankieliseen EU-terminologiaan ja juridiseen kielenkäyttöön yleensä. Ensimmäisen tavoitteen osalta kirja on moitteeton ja asiantunteuksella tehty. Siihen liittyy kappaleittain tehty ranskalais-suomalainen sanasto sekä ranskalais-englantilais-suomalainen lyhenneluettelo. Missään ei kuitenkaan ole mainittu, mitä asiakirjoja tai tekstejä tekijä on käyttänyt ranskankielistä tekstiä varten; alkusanoissa todetaan vain, että sanaston käännösten lähteenä on ollut oikeusministeriön suomennostyössä käyttämä sanasto sekä Maastrichtin sopimuksen suomennos.

Teoksen toisen tavoitteen täyttäminen on huikeasti paljon vaikeampi tehtävä; kaikki kääntäjänkoulutuslaitoksissa ja kielikeskuksissa erikoiskieliä (EK) opettaneet tietävät, kuinka vaativa on minkä tahansa

ranskalaisen EK:n siirtäminen suomalaiseksi EK:ksi, saati sitten kun on kysymyksessä niin täsmällinen ja fraaseihin kiteytynyt EK kuin laki- ja hallintokieli. Täysin pulmatomasti se ei tässäkään tapauksessa ole onnistunut. Tässä yhteydessä herää myös kysymys siitä millaiselle kohderyhmälle teos on tarkoitettu. Teos vaatii käyttäjältään erittäin vankkaa ranskan kielen taitoa ja myös suomalaisen lakitekstin kiemuroihin perehtymistä. Niinpä katsonkin, että käännösharjoitukset suomesta ranskaan ovat turhaa yllisyyttä, joka onnistuu täysin vain syntyperäiseltä (kirjassa on 30 käännöslausetta, joihin on annettu vastaukset s. 104-106). Tärkeämpää kuin suomen kielen ja suomalais-ranskalaisen ylimääräisen sanaston uittaminen kirjaan olisi ollut ranskankielisten tekstien lisääminen, niiden kieliasun tarkistaminen ja täsmentäminen sekä ranskalais-suomalaisen sanaston huomattava täydentäminen.

Muutamia esimerkkejä (numerot viittaavat 1. painoksen sivuihin, po = pitää olla/parempi):

- 9 *refuse la ratification par la voie du référendum* (po. par le moyen de référendum)
- 10 *assurer une stabilité* (po. la stabilité)
- 18 *responsables sur le sujet* (po. du sujet tai: ministres compétents sur le sujet)
- 19 (sanajärjestys, po. Le vote à la majorité qualifiée est utilisé de plus en plus souvent)
- 21 *les commissions ainsi que groupes politiques* (po. les groupes p.)
- 26 *Ses 189 membres sont divisés* (po. répartis)
- 66 *dans les différents pays européens* (po. dans les pays européens) *des différentes situations* (po. des situations différentes)
- 67 kehittämisen edistäminen vrt. 72

- 70 *variables* (po. variés, différents)
 72 *développant le progrès technique* (po. la technique)
 74 *diminuées* (po. diminué)
 74 *coté* (po. côté)
 75 *le gel des terres* (?) (po. mise en jachère, vrt. suom. 'routa')
 75 *acquise* (po. accordée)
 92 *arrêter des mesures = toteuttaa* (huh!) *toimenpiteitä* (po. décider des mesures = määrätä, säättää toimenpiteistä)
 94 *liberté d'établissement* (po. libre choix du domicile, de l'établissement)
 98 *maintenir des prix raisonnables = taata kohtuulliset hinnat* (NB: maintenir = ylläpitää olemassa oleva, garantir = taata, luvata jtkn tulevaisuudessa)
 106 *a soutenu l'essor* (po. améliorer/développé/ accompagné)
 118 *émettre une décision* (po. prendre une décision).

Useimmat kysymykset koskevat ranskalais-suomalaisista sanastoja. Kuten sanottu, se olisi kannattanut tehdä aakkosittain koko tekstin käsittäväksi, mainitsemalla mahdollisesti ko. lekseemin ensimmäinen esiintymä sivunumeroin. Silloin olisi säästyty kokonaan turhalta suomalais-ranskalaisen sanaston tekemiseltä. Sanastossa on lisäksi muuan omituisuus, joka on sekä lingvistisesti perusteeton että pedagogisesti harhaanjohtava: substantiivien suku on ilmoitettu artikkelilla, milloin määräisellä, milloin määräämättömällä, myös silloin kun on kysymyksessä elision tai neutralisaatio: *l'acier, l'entrée en vigueur, les réseaux transeuropéens, les relations extérieures*.

Nyt lukija istuu silmät pyöreinä katsoessaan sanaston ensimmäistä sivua (78): *un discours, le charbon, l'acier, une signature*. Toinen omituisuus on kokonaisten syntagmien liittäminen sanastoon: *un marché commun, un commun accord*, varsinkin kun adjektiivimääreen paikkaa ei kommentoida. Artikkelin käyttö suvun ilmaisimena on suorastaan erheellinen: artikkeli on substantiivisyntagman ytimen determinantti, jonka tehtävä on ilmaista sellaisia seikkoja kuin määräisyys-määräämättömyys, spesifisyys-generisyys, tuttuus-tuntemattomuus,

massaisuus-yksilöisyys jne. Se, että artikkeli useimmissa tapauksissa ilmaisee määräämänsä substantiivin suvun, on täysin sekundaarista; viimeksi mainittuun tehtävään riittää mainiosti merkintä m/f. Sanastossa on aikaisemmin mainittujen lisäksi muitakin epätarkkuuksia: *les chefs d'Etat et de gouvernement* = valtionpäämiehet; vain presidentti on valtionpäämies, *chef de gouvernement* on pääministeri - asia ei ole niinkään merkityksetön kuten tiedämme; *le Tribunal de première instance*, myös alioikeus; *un financement à long terme* = pitkä laina (po. pitkäaikainen laina); *adapter, adaptation* = mukauttaa, mukautus (po. soveltaa, sovellutus, soveltaminen); *une exploitation* = tila (po. maatila); *une opération d'intervention* = interventiotoimenpide (!). Viimeksi mainitusta johtuvat mieleen sellaiset sanahirviöt kuin konvergenssikriteeri, subsidiariteettiperiaate. Tekijä huomauttaa aivan oikein, että suomenkielinen sanasto muuttuu koko ajan. Niinpä konvergenssikriteeri voisi olla "yhtenäistämisperuste" ja subsidiariteettiperiaate "lähipäätösperiaate", jonka äskettäin näin sanomalehdessä. Vanha kunnan direktiivikin on itse asiassa vain "yhteisösäännös", määräys tai ohje. Mutta ei ole Mauryn vika että ensi säikähdyksessä tai mahdollisessa tietämättömyydessä tyydyttiin käännöksen sijasta pelkkään transponointiin.

Uskon, että kirjalla on menekkiä, täyttähän se tärkeän aukon Suomen Euroopanpolitiikan tuntemuksessa. Jos vielä seuraaviin painoksiin saataisiin kielellisiä korjauksia, voisimme me lingvistitkin olla tyytyväisiä, semminkin kun on pelättävissä, että vuosisatoja vaalittu ja täsmennetty ranskan kieli on EU:n myötä vaarassa tursautua jonkinlaiseksi europidginiksi, silloin kun sitä juuri tarvittaisiin niillä aloilla, joilla se on ylittämätön: diplomatian ja juridiikan kielenä.

Ulla Jokinen

Duncan Sidwell, Martine Benítez, Bernard Kavanagh:

EN FRANCE

Werner Söderström Osakeyhtiö, Helsinki, 1994.

En France on alunperin Englannissa kustannettu, ranskan kielen ulkomaalaiskursseille tarkoitettu oppikirja, joka kielen ohella perehdyttää lukijan - myös itseopiskelijan - maan kulttuuristaan ja nykyoloihin. Samanlaisia, joskin laajempia teoksia, on vuosikymmeniä käytetty mm. yliopistojemme "sivilisaatiokurssien" oppikirjoina (*Comment vivent les Français, Les Français et la vie* ym.). Suomalaisen kustantajan mukaan kirja soveltuu noin vuoden ranskaa opiskelleille, kielen alkeet hallitseville. Tuskinpa, sillä kirjan alusta loppuun saakka esiintyvät mm. seuraavat verbinmuodot: indikatiivin preesens, perfekti ja futuuri, passiivin ind. preesens ja perfekti, imperatiivi sekä irreaalisten ehtolauseiden vaatima imperfekti ja konditionaali. Nämä ilmeisesti oletetaan tunnetuiksi, varsinkin kun kirjan painopiste on sanastossa, sanontatavoissa ja tietosisällössä.

Varsinaisen tarkoituksensa kirja täyttääkin hyvin: siinä on kahdeksan pääjaksoa, jotka käsittelevät Ranskan historiaa, kulttuuria, maantietoa, elinkeinoja, jokapäiväisen elämän eri puolia, ruokaa, viinejä, lomaviettoa, koulutusta jne. Pääjakson kukin alaosa käsittelee yhden aikeaman, jossa on 2 - 4 lyhyttä tekstiä, kuvia, dialogeja, luetteloita, karttoja, kysymyksiä ja muita tehtävähdotuksia. Taitto on elävä ja vaihteleva, mutta selkeä, kuvitus erinomainen. Kirjan lopussa on vielä erillinen työkirja tehtävineen, jotka ovat tyypillisiä yksikielisen kurssin harjoitusmuotoja: rastitusta, aukkojen täyttöä, ristisanoja, mielipideehdotuksia, lyhenteiden tunnistusta jne. Teoksen asiasisällön tarkkuusaste riittää hyvin maallikoille. Lyhyet lukukappaleet sisältävät oleellisen, mutta ovat pakostakin hiukan pinnallisia, joskus jopa hätkähdyttävän lakonisia: (s. 17) *La France présente maintenant une idée nouvelle de "liberté,*

égalité et fraternité"- Le roi Louis XVI est guillotiné. Jokapäiväisen elämän asiasta jäin kaipaamaan puhelinta. Onhan serkin käytössä oma terminologiansa. Sitä paitsi puhelin on usein ensimmäinen, jota ulkomaalainen tarvitsee maahan tultuaan.

Kirjan kieli on sujuvaa yleiskieltä, mahdollisimman idiomaattista, mutta kuitenkin korrektia. Ansioksi on luettava, että dialogit ja kuvitteelliset repliikit sisältävät puhekielille ominaisia rakenteita kuten dislokaatota (*Mes parents, ils pensent...*) ja hajautetuja rakenteita: *c'est ... qui/que.*

Kirjaan liittyy sekä kasetti että CD-levy. Niitä on syytä käyttää, sillä vakka aktiivinen taito riittäisikin vieraassa maassa ensi alkuun, ymmärtäminen saattaa tehdä tepposet.

Mutta kiitoksenkin ruusuissa on piikkiä. Teos on ilmeisesti kokoonpantu melkoisella kiireellä, sillä varsinkin alkupuolella löytyy virheitä lähes joka sivulta: niin oikeinkirjoituksessa, verbitaivutuksessa, substantiivien suvussa kuin artikkelien käytössä; myös sanavalinnat voivat olla epäonnistuneita, sanoja on tippunut ja s. 13 valokuvan nuori mies lausuu: "*Je me sens plus bretonne que française.*"

Suomessa laaditussa sanastossa ei ole paljoa huomauttamista. Substantiivien jäljessä oleva pilkku on tarpeeton luettelossa, varsinkin kun sukumerkintä m/f on ladottu eri tyypillä. *Houx*, "orjanlaakeri", on syytä selittää kansanomaisella (joskin virheellisellä) vastineella "rautatammi", *télécopieur* ja *téléfax* (sekä *télécopie*) ovat sama asia, "suomeksi" faksi. TV lienee toistaiseksi suosittelavampi muoto kuin "teevee". Joitakin pienehköjä painovirheitä löytyy sieltä täältä, esim. s. 127: kesitaso, kesimäärin.

Kaiken kaikkiaan teos vaatii valpasta ja aktivoivaa opettajaa sekä uutteraa opiskelijaa. Mutta kun kirjan on pöntännyt päähänsä ja vielä muutaman kerran kuunnellut siihen liittyvän äänitteen, voikin huoletä lähteä ensimmäiselle "oikealle" Ranskan-matkalleen ja jopa tuottaa kunniaa kotimaalleen.

Ulla Jokinen

Chris Sion:

TALKING TO YOURSELF IN ENGLISH

Desert Island Books, Heerlen, 1993

Muntliga språkövningar på egen hand

Talar du för dig själv ibland? Studerar du ett främmande språk, men tycker att du inte har tillräckligt med möjligheter att öva upp dina muntliga färdigheter? Ta dig i så fall en titt på Chris Sions självstudieböcker *Talking to Yourself in English. An Alternative Approach to E.F.L. Book 1 - Intermediate & Book 2 - Advanced* (utgivna 1993 av bokförlaget Desert Island books i Heerlen, Nederländerna). De kanske är något för dig.

De flesta handböcker som innehåller muntliga övningar i ett främmande språk utgår från följande premisser: för att kunna öva upp sina kommunikativa färdigheter i det främmande språket, måste eleverna beredas **tillfälle att tala**, de måste ha **någon att tala med**, och de måste ges **något meningsfullt att tala om**. Chris Sion bryter i sina böcker mot två av dessa premisser: dels behöver "eleven" inga speciella tillfällen för att tala, eftersom han (eller hon) de facto kan göra det praktiskt taget när som helst och var som helst; dels behöver han inte heller någon att tala med, eftersom han i det aktuella fallet övar sig helt och hållet på egen hand och för sig själv.

I en intervju rubricerad "Newslin" i tidskriften *Practical English Teaching* (vol. 14:4, 1994, sid. 5), berättar Sion att han alltid fascinerats av den "inre dialog" som människor för med sig själva i olika situationer. Eftersom vi ständigt talar för oss själva på vårt modersmål, säger han, borde vi rimligtvis kunna effektivare inläringen av ett främmande språk genom aktiviteter som lär oss föra denna inre dialog på det främmande språket i stället för modersmålet. De facto är monologer på ett främmande språk inte alls ovanliga och dessutom ofta nödvändiga; vi gör det t.ex. då vi i tankarna planerar ett kommande telefonsamtal, bokstaverar vårt namn o.s.v.

Vad kan man då göra om man vill uppöva sina muntliga färdigheter i engelska, men inte har någon att tala med? Eller, som Sion i flera års tid uttryckt frågan i tidningsinsändare i *SEAL Journal*, *Modern English Teacher*, *Practical English Teaching* och *ELT Gazette*, och dessutom till ett stort antal lärarkolleger och studerande: "Anta att du är ensam på en öde ö utan böcker, tidningar, radio och television, och har inga möjligheter att kommunicera med omvärlden. Vad kunde du göra för att öva engelska?"

Resultatet av denna informella undersökning presenterar Sion i sina två övningsböcker, som definitivt bjuder på något meningsfullt att tala om. Tillsammans innehåller de två böckerna över 200 olika aktiviteter, indelade i något som författaren kallar för "sections". Bok I innehåller sålunda följande sektioner: Here and Now, Trips and Travel, Diaries, Remembering, Lists and Records, Counting, Numbers and Time och Alphabet Games, medan Bok 2 innehåller Desert Island, Making Closer Contact, Myself and Others, Private and Personal, The Power and the Mind, Details and Descriptions, Texts, Vocabulary, Fluency och Just for a Laugh. Dessutom innehåller böckerna olika slags ordlistor.

Vid en workshop hållen i samband med IATEFLs 28:e internationella språkdidaktiska konferens den 6-9 april 1994 i Brighton, besvarade Sion flera av de frågor som automatiskt blir aktuella då man konfronteras med böcker av detta ovanliga slag. T.ex. att böckerna kan användas av vem som helst som har mer än absoluta nybörjarkunskaper i engelska och oberoende av ålder och modersmål, att man i princip kan öva sig när och var som helst (då man reser, ligger i badkaret, tar en promenad med hunden etc.), att man fritt kan välja precis de övningar man känner för vid ett givet tillfälle och i vilken ordning som helst, och att det är upp till en själv om man faktiskt talar "högt" eller bara "tyst" för sig själv.

Syftet med Sions böcker är således att förbättra användarens muntliga färdigheter i engelska och att hjälpa honom att aktivera sitt receptiva ordförråd, inte att lära honom någonting nytt. Ordlistorna finns tillgängliga för att ge ett slags första hjälp om så önskas, och vid behov måste naturligtvis grammatisk korrekthet kontrolleras i grammatikböcker. Även om grammatikalisk korrekthet i och för sig är viktigt, är det emellertid ännu viktigare att kunna tala och kommunicera flytande, vilket Sion mycket riktigt påpekar i inledningen till Bok 1.

Övningarna i böckerna är i allmänhet genomtänkta och inspirerande, och även om de främst är avsedda för självstudier, kan många av dem i något modifierad form användas också i vanlig klassrumsundervisning. Flera av övningarna är dessutom sådana som enligt aktuell forskning om ordinlärning, mentala lexikon och associationsnätverk optimalt befrämjar inte bara ordinlärning, utan också språkinlärning i allmänhet. Typiskt för dylika övningar är, att de strävar till att utveckla relationerna mellan enskilda ord och på detta sätt tvingar eleverna att (medvetet eller omedvetet) skapa s.k. tankelänkar (eng. "associative links") mellan orden. Övningarna hjälper också eleverna att - av de länkar som på detta sätt uppstår - bygga upp mentala nätverk där så många ord som möjligt är länkade till så många andra ord som möjligt - och samtidigt bidrar de naturligtvis till att göra språkinlärningen till en så angenäm upplevelse som möjligt.

Rolf Palmberg

Kaisa Häkkinen:
KIELITIETEEN PERUSTEET
 Tietolipas 133. Helsinki: SKS. 1994.

Fred Karlsson:
YLEINEN KIELITIEDE
 Helsinki: Yliopistopaino. 1994.

Kielitiedettä kansalle?

Käsillä on kaksi äskettäin ilmestynyttä kielentutkimuksen perusteesta. On ehkä hiukan huvittavaakin, että molemmat ovat tavallaan uudelleenlämmityksiä. Karlssonin kirjan edeltäjä *Johdatusta yleiseen kielitieteeseen* ilmestyi 1976 ja Häkkisen kirjan ensi versio julkaistiin monisteena ensi kerran 1980. Vaikka molemmat ovatkin tehneet radikaaleja muutoksia - Karlsson kertoo rakentaneensa oikeastaan uuden kirjan - kuljetaan kirjoissa parinkymmenen vuoden takaisia jälkiä. Vanhassa vara parempi? Ehkä, mutta uusien kirjoittajien tuore ote olisi saattanut saada aikaan räväkämpää jälkeä. Ja voisihan asiaa lähestyä paitsi kaiken kattavana 'yleisenä' kielitieteenä, myös esimerkiksi uusien ja kiinnostavien kielentutkimuksen suuntien kokoomateoksena. Miten maistuisi koosteessa esimerkiksi kognitiivinen lingvistiikka, kielitypologia, kriittinen lingvistiikka, neurotieteellinen tutkimus, kielen ja arkeologian suhteet jne?

"Vanhaa" on molempien teosten keskeiseksi osaksi muodostuva strukturalistiseen perinteeseen pohjaava kielen rakenteen esittely: fonetiikka, fonologia, morfologia, syntaksi, sanasto ja semantiikka esitetään klassisesti suunnilleen omina lukuinaan. Kielen rakenteesta on siis lähdetty liikkeelle samaan tapaan kuin varmaan on tehty ja tehdään (?) useimmilla kielitieteen perus- ja johdantokursseilla. Sekä Karlsson että Häkkinen tekevät selväksi lähtökohtansa ja toteavat, että semanttiset ja funktionaaliset kysymykset jäävät näissä teoksissa syrjemmälle. Semantiikan ja/tai funktionaalisen lähestymistavan esittelyyn uhraa Karlsson kuitenkin enemmän tilaa kuin Häkkinen.

Vaikka pohja on yhteinen, selviä erojakin perusteosten välillä on. Häkkinen on selvästi "fennistisempi" (tai fenno-ugristisempi), suomea ja sen sukukieliä esimerkkeinä käyttävä. Karlsson taas on "lingvistisempi" ja teoretisoivampi. Lukukokemuksena opusten plussat ja miinukset jakaantuvat hyvinkin eri tavalla. Häkkinen kirjoittaa helppolukuista normaaliproosaa, kun taas Karlssonin teksti on kovin tiivistä ja siksi paikoin väsyttävää. Karlssonin kirja on varsinainen tietopaketti: se sisältää erinomaisen paljon tietoa, luetteloita, luokituksia ja listoja. Tämä on sinänsä ansiokasta ja kohottaa suuresti kirjan painoarvoa käsikirjana, mutta haittaa valitettavasti sen luettavuutta. Karlssonin kirjan tiiviyyttä korostaa sen taitto ja ladonta. Morfologian esimerkit seuraavat tiiviissä tahdissa toisiaan ja fonotaksin ominaisuudet vilistävät silmissä. Tämä on omiaan aiheuttamaan lukijassa ahtaan paikan kammoa ja saattaa lannistaa sen uteliaan peruskurssilaisen, jolle kirja esipuheen mukaan on tarkoitettu.

Teoksissa on myös jonkin verran painotuseroja esiteltävien alueiden suhteen. Häkkinen tuntuisi antavan - sormituntumalla arvioiden - suuremman osuuden fonologialle kuin Karlsson, joka taas uhraa enemmän tilaa esimerkiksi tekstien ja diskurssien analyysille, kielen variaatiolle ja kielentutkimuksen metodiikalle.

Samoin on eroja kirjoittajan otteessa kuvata materiaaliaan. Kun Häkkinen esittää asiat sellaisenaan viittaamatta juurikaan kirjoittajiin, koulukuntiin ja mahdollisesti erilaisiin käsityksiin, Karlsson tuo useimmiten esiin tekijät teorioiden ja käsitysten takaa. Siksi Häkkisen esitystavasta - niin perusteltua kuin se johdantokurssilla voisi ollakin -

syntyy toisinaan vaikutelma, että paperille on pantu lista ikuisia totuuksia, jotka eivät ole sidoksissa historiallis-konkreettisiin olosuhteisiin, tieteen paradigmoihin ja tiedettä tekeviin ihmisiin. Häkkinen toisaalta paikkaa tätä puutetta ja kunnostautuu kirjoittaessaan mielenkiintoisen luvun kielitieteellisen ajattelun kehityksestä.

Karlssonin kirjasta löytyy myös laaja (mielestäni oivallinen) kirjallisuusluettelo, joka johdattelee lukijaa alkuperäislähteille, kun Häkkinen tyytyy suppeaan ja hieman vanhahtavan tuntuiseen perusteosuutteeseen. Karlssonin teokseen on myös liitetty sen käyttökelpoisuutta suuresti lisäävä hakemisto, joka Häkkiseltä puuttuu.

Karlssonin kirja on siis selvästi tuhdimpi tietopaketti kuin Häkkisen. Itse pitäisin Karlssonia hyllyssäni perusteellisena ja

asiantuntevana käsikirjana, mutta saattaisin taas antaa mieluummin Häkkisen kirjan käteen sille, joka ensi kertaa aikoo tutustua lingvistiseen ajatteluun. Häkkisen siomen kieleen painottuneet esimerkit ja esiystapa tuovat kirjan lähemmäksi aloittelijaa. Molemmille löytyy varmasti lukijakuitansa, mutta niiden rinnalle jää kaipaamaan oikeastaan vielä lukijaystävällisempää johdattua kielentutkimuksen kiehtovaan maailmaan. Kun kirjauutuuksista löytyy kaikelle kansalle tarkoitettua tiedettä filosofiasta teoreettiseen fysiikkaan, niin eikö nukaan mahtuisi myös kielitiedettä käsittelevä opus? Tällainen on esimerkiksi englanninkielinen Steven Pinkerin selkeäkielisesti lingvistiikkaan johdatteleva *The Language Instinct*. Jäämme siis vielä odottelemaan suomennettua - tai suomalaista - Pinkeriä.

Hannele Dufva

JOHDATUS SAAMENTUTKIMUKSEEN

U.-M. Kulonen, J. Pentikäinen & I. Seurujärvi-Kari (toim.).
Tietolipas 131. Helsinki: SKS. 1994

Saamentutkimuksella on paljon tehtävää

Yleiseen alkuperäiskansoihin kohdistuvaan kiinnostukseen on reagoitu Helsingin yliopistossa. Siellä on aloitettu toissa vuonna monitieteinen saamentutkimuksen opintokokonaisuus. Opiskelijoiden ja muiden kiinnostuneiden käyttöön koottiin saamentutkimusseminaarin esitelmistä (1993) *Johdatus saamentutkimukseen* -kirja.

Tämän tietolippaan artikkelit käsittelevät monia teemoja: saamelaiden varhaisvaiheita, pohjoista ekologiaa, maanomistuskysymystä, saamelaisen elämäntavan muutoksia, saamen kieltä, kirjallisuutta, taidetta,

folklorea ja uskomusmaailmaa sekä saamelaiden asemaa alkuperäiskansojen joukossa. Kirja tarjoaa moneen suuntaan haarottuvan, fragmentaarisen yleiskatsauksen.

Lukijalle selviää, etteivät nykysaamelaiset ole homogeeninen ryhmä, eivät ole koskaan olleetkaan. Vaikka porolla on keskeinen kulttuurinen symboliarvo, nykysaamelaiset hankkivat elantonsa porotoimen lisäksi tavallisissa ammateissa ja eri tavoin hyvin kouluttautuneina. Lisäksi saamelaiden kotiseutualueen (Enontekiön, Inarin, Utsjoen ja Sodankylän Lapin paliskunnan alueen) ulkopuolella asuu nykyisin parisen tuhatta saamelaista. Citysaamelaisiakin on siis satoja.

...stereotyyppien muuttamisessa

Stereotyyppisen saamelaiskuvan tarkistamiseen tarvitaan saamentutkimuksen ajantasaista tietoa. Näin toteavat toimittajat tietolippaan esipuheessa.

Suurelle yleisölle on tutuin mainosten "saamelainen", myyttinen pohjoisten tunturien poropaimentolainen. Tämä tumma, pieni alkuasukas joikailee tulilla, aina samannäköisenä koreassa enontekiöläismallisessa lapinpuvussa, oli hän sitten Napapiirin myyntitykki tai hotellinjohtaja Saariselältä. Milloin tämä "saamenmies" on Costa Ricaa tai Finlandia-vodkaa nauttimassa, milloin Lapin matkailuyrittäjien tai Finnairen liiketoimia edistämässä tai peräti Suomi-kuvaa kohentamassa. Medioista tuttuja ovat myös Peteliuksen ja Kallialan sekä "Oula Mälkäntäjän" hahmot. Phillipsonin ja Skuttnabb-Kankaan termiä lainatakseni, nämä saamelaiskuvat ilmentävät etnisismiä, rasmin uutta muotoa, ja siksi ne kaipaisivat tarkistamista.

...uuden historiantulkinnan tarjoamisessa

Johdatus saamentutkimukseen -teoksen näkökulma on tiukasti nykyhetkessä ja niissä ajankohtaisissa kysymyksissä, joilla on tiedeyhteisön ulkopuolelle ulottuvaa ja jopa "saamelaispoliittista" merkitystä. Se, minkä kannan tutkijat ottavat käsiteltävinä oleviin ilmiöihin ja minkä tulkinnan esittävät tai esittelevät, on mielestäni teoksen kiinnostavinta antia.

Ajatellaanpa vaikka saamelaisten määkysymystä, joka on viime vuosien kiistelyin päätöstä odottava asia ja jota koskeva saamelaislaki on vielä antamatta. Merkityksellistä saamelaisten vaatimusten kannalta on, että oikeustieteen tohtori **Korpjaakko-Labba** osoittaa väitöskirjassaan selvästi ja kaartelematta, että saamelaisilla on kiistaton, oikeushistoriaan perustuva (mm. kärjöpöytäkirjoihin ja maakirjoihin pohjautuva) todistettu oikeus vesiinsä ja perintömaihinsa, "lapinveromaihinsa". Korpjaakko-

Labba ei puutu lainkaan laajaan ja tulenarkaan kysymykseen valtion oikeudesta pohjoisiin maihin ja vesiin, hän todistaa ainoastaan, etteivät saamelaisten oikeudet maihinsa ja vesiinsä ole mihinkään hävinneet.

Väitöskirjansa dokumenttiaineiston pohjalta Korpjaakko-Labba osoittaa vääräksi myös sen valtakulttuurien virallisen maapolitiikan ohjenuoran, jonka mukaan saamelaisille ei historian kuluessa olisi syntynyt omistusoikeutta maahan. Saamelaisten omistusoikeus "lapinveromaihinsa" on yhtä kiistaton kuin verotalonpojilla. Vain aatelisilla saattoi olla tätä "vahvempi" omistusoikeus, tutkija toteaa.

Tällainen oikeushistoriallinen tutkimus on saamelaisten maahan kohdistuvien vaatimusten ja yleisemmin ihmisoikeuksien kannalta tärkeää. Myytti siitä, etteivät luonnonkansat ole omistaneet maata tai että maa on ollut kollektiivisessa omistuksessa, on tarjonnut tekosyyksi olla huomaamatta tai olla välittämättä alkuperäiskansojen oikeuksista meillä ja muualla. Tämän ovat ihmisoikeusaktivistit havainneet aikaisemminkin, mm. **Klemens Ludwig** sisällyttää saamelaiset tästä syystä maailman vainottujen kansojen luetteloonsa.

...alkuperäiskansaidentiteetin vahvistamisessa

Tärkeää saamelaisille on myös, että kirjassa sanotaan selvällä suomen kielellä saamelaisten olevan YK:n tarkoittama alkuperäiskansa. Saamelaiset jakavat "neljännen maailman" kohtalon siinä, että hekään eivät hallitse omaa asuinalueaan.

Ulkopuoliset tunkeutajat ovat valloittaneet saamelaisten alueen, kirjoittaa **Seurujärvi-Kari** kaunistelematta. Seurujärvi-Kari rinnastaa saamelaisten kohtalon Amerikan ja Australian alkuperäiskansojen kohteluun, sillä myös Skandinaviassa ja Kuolan alueella saamelaiset joutuivat väistymään tai sopeutumaan kolonialistiseen riistoon.

...saamelaisnäkökulmasta muistuttamisessa

Saamentutkimus tarjoaa mahdollisuuksia tulkita asioita uudella tavalla, saamelaisten omista lähtökohdista. Kun suomalainen kielentutkija puhuu saamen ja itämerensuomalaisten kielten yhteisestä kantakielestä, hän käyttää termiä varhaiskantasuomi. Saamen asemaa suomalais-ugrilaisessa kielikunnassa pohdiskeleva **Kulonen** toteaa nimityksen varhaiskantasuomi liittyvän siihen kantakielten ketjuun, jonka pohjalta suomen kielen historiaa ja alkuperää on tutkittu. Nimitys suomalais-saamelainen kantakieli olisi Kulosen mukaan tasapuolimpi.

Nimityksen valintaan liittyy tietysti aina taustalla oleva käsitys siitä, että itämerensuomalaiset kielet ja saame ovat kielellisesti samaa alkuperää. Myös **Carpelan** näytti käyttävän tätä termiä artikkelissaan. Termin valinta saattaa joskus olla myös kielipoliittinen kannanotto. Siksi soisi käytettävän nimitystä, jossa saamea ei ole häivytetty yhteisen kantakielemme nimestä.

Johdatusta saamentutkimukseen -tietolipas sisältää kiinnostavia uusia ajatuksia: Kulonen referoi lyhyesti artikkelissaan professori **Pekka Sammallahden** teoriaa saamelaisten ja suomalaisten alkuperästä. Myös Sammallahti lähtee varhaiskantasuomen kielimuodon oletuksesta. Uralilainen kantakieli olisi koko Pohjois-Euroopan vanhin kantakieli, ja saamelaiset edustaisvat nimenomaan alkuperäistä uralilaista kanta-väestöä niin kielensä kuin muidenkin ominaisuuksiensa perusteella. Tämä teoria ei sisällä mitään Fennoskandian muua alkuperäisväestöä, eivätkä saamelaiset sen mukaan kantaisi mitään "vierasta rotukomponenttia", vaan olisivat kaikin puolin alkuperäisimmän kantakansan suora jatkaa.

Johdatusta saamentutkimukseen on kätevä tietolipas jo pelkästään siitä syystä, että itse voi ottaa kantaa uusiin tulkintoihin Erityisesti opettajat voivat hyötyä uusista tutkimustiedoista esim. äidinkielen, historian, biologian, kuvaamataidon ja uskonnon opetuksessa.

Marita Stoor

TIEDOTUKSIA ** INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa

ILMESTYNYT**Minna Suni ja Eija Aalto (toim.)****SUUNTAA SUOMENOPETUKSEEN - TUNTUMAA TUTKIMUKSEEN**

Korkeakoulujen kielikeskuksen selosteita No. 4 (1994), 210 s.

Artikkelikokoelmassa tarkastellaan suomenopetuksen ongelmakohtia tutkimustiedon valossa. Kirja sisältää kaksi osaa, joista ensimmäisessä on artikkeleita suomen kielen rakenteiden ja sanaston opettamisesta ja toisessa tuottamis- ja vastaanottamistaitojen opettamisesta.

Sisältö**I OSA****Oppijan säännöt ja sanat - kommunikaation kulmakivi**

- johdantoartikkeli, Eija Aalto

Eila Hämäläinen:

Partitiivia pitkin ja poikin - suomenoppijan partitiiviongelmia

Yrjö Lauranto:

Sisä- ja ulkopaikallissijat - onko perinteinen opetusjärjestys perusteltu?

Terhi Rissanen:

Varianttien viidakossa - näkökulmia monikon genetiivin opettamiseen

Marja-Leena Nikkari:

Albanian kieli suomen kielen opiskelijoiden lähdekielenä

Eija Aalto:

Alussa on sana - systemaattisuutta sanaston opettamiseen

II OSA**Kommunikaatio - oppijan kielitaidon koetinkivi**

- johdantoartikkeli, Minna Suni

Anna-Maija Hintikka ja Eila Hämäläinen:

Suomea ulkomaalaisen suuhun

Anna-Maija Hintikka:

Suomea paperille

Mirja Tarnanen:

Miksi puheen ymmärtämistä kannattaa opettaa?

Hilikka Miettinen:

Kuinka suhtautua ulkomaalaisen puhumaan suomeen?

Hinta: 70 mk

Tilaukset: Korkeakoulujen kielikeskus, PL 35, 40351 Jyväskylä
 puh. 941-603 520; fax: 941-603 521

**XXII KIELITIETEEN PÄIVÄT
JYVÄSKYLÄSSÄ
5. - 6.5.1995**

Hyvä kielitieteen tutkija, opettaja ja ystävä!

Toivotamme kaikki kielentutkijat sydämellisesti tervetulleiksi 22. Kielitieteen päiville, jotka järjestetään Jyväskylässä 5.- 6.5. 1995.

Olemme ajatelleet päivien teemaksi ajankohtaista, mutta väljää kielitieteen nykytilan kartoitusta: *Entäs nyt, kielitiede?* Missä ollaan, mihin mennään ja millaiset ovat eväät? Onko kielitieteellä Suuria Kertomuksia esitettävänä, vai hajoaako se pieniksi tarinoiksi ja useiksi osa-alueiksi?

Perinteiseen tapaan toivotamme kaikkien kielitieteen osa-alueiden esitelmäitsijät tervetulleiksi. Kullekin esitelmäitsijälle varataan 30 minuuttia (20+10 min.). Muutama sektio tullaan järjestämään symposiumintyyppisenä jaksona. Lisäksi Suomen kielitieteellinen yhdistys (SKY) järjestää päivien yhteydessä jo perinteeksi muodostuneen panelikeskustelun. Päivien osallistumismaksu on 100 mk (opiskelijat 50 mk). Pyydämme osanottajia ilmoittautumaan päiville **15.2. 1995 mennessä**. Ennakkoon ilmoittautuneet saavat myöhemmin postitettavan toisen kiertokirjeen. Esitelmänpitäjiä pyydämme jättämään yksisivuisen painovalmiin abstraktin, jossa mainitaan esityksen nimi ja tekijä(t) **31.3. 1995 mennessä**. Päivien lopullinen ohjelma lisätietoineen postitetaan ilmoittautuneille huhtikuun lopussa.

Toivomme, että tämä suomalaisen kielentutkimuksen vuotuinen katselmus muodostuu yhtä vireäksi ja antoisaksi kuin edeltäjänsäkin.

Tervetuloa Jyväskylään!

XXII Kielitieteen päivien järjestelytoimikunta

Minna-Riitta Luukka (pj.)
Korkeakoulujen kielikeskus

Hannele Dufva (siht.)
Korkeakoulujen kielikeskus

Paula Kalaja
Englannin kielen laitos

Maija Kalin
Pohjoismaisten kielten laitos

Maisa Martin
Yliopiston kielikeskus

Aila Mielikäinen
Suomen kielen laitos

Tiedustelut:
Hannele Dufva
Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä

puh: 941 - 603535
sähköposti: dufva@jyu.fi
fax: 941 - 603521

19th January, 1995

Invitation to Postgraduate Students and Scholars in Translation Studies in Finland

TEXT ANALYSIS AND TERMINOLOGY IN TRANSLATION RESEARCH:
A POSTGRADUATE SEMINAR AT SAVONLINNA SCHOOL OF TRANSLATION STUDIES,
KUNINKAANKARTANONKATU 5, 57101 SAVONLINNA,
1-5 JUNE, 1995

The Schools of Translation Studies at Kouvola and Savonlinna will organize a postgraduate seminar which will start with a workshop on translators' technical tools to be held at Kouvola (29th to 30th May 1995) and carry on as a seminar on text analysis and terminology in translation research at Savonlinna (1st to 5th June). The seminar is aimed at postgraduate students from the schools of translation studies in Finland, and other postgraduate students who are doing translation-oriented research. The Academy of Finland has granted us funds to invite two guest speakers to Savonlinna, namely professor **Daniel Gile** from Institut Supérieur d'Interprétation et de Traduction in Paris, whose research focusses on interpretation and methodology in translation research and Priv.-Doz. Dr. **Christiane Nord** from the University of Hildesheim, whose main research areas are text analysis in translation, functional translation and aspects of translation pedagogy. The guest speakers will also be available for individual consultation during the seminar.

A preliminary list of Finnish translation scholars participating in the seminar is as follows: Lauri Carlson, from the Kouvola School of Translation Studies; Krista Varantola and Anna Mauranen from the Department of Translation Studies at the University of Tampere and Sonja Tirkkonen-Condit, Marja Järventausta, Marja Jänis, Lisa Lena Opas, Riitta Jääskeläinen and Tiina Puurtinen from the Savonlinna School of Translation Studies.

The seminar is designed to give postgraduate students an opportunity (1) to discuss their research problems, (2) to get feedback on their work and (3) to consult the invited speakers and other senior colleagues individually. **All postgraduate students are expected to give a presentation or workshop paper at the seminar.** The time allowed for each presentation will be 30-60 minutes, depending on the number of presentations. Although the 'official' language of the seminar is English, presentations in other languages (except Finnish) will also be welcome. According to the preliminary plan, there will be workshops the topics of which can be seen in the enclosed programme. The participants are asked to mention in the registration form if they are willing to take part in any of the workshops. Ideas for social programme are also welcomed.

Please fill in the enclosed registration form and return it by **10th April, 1995**. The final programme will be sent to the participants in early May.

The registration fee FIM 100 (collected on arrival) covers coffees/teas and the reception on Sunday. The participants should make their own accommodation and travelling arrangements. As we cannot offer any travelling or other subsidies to other than the invited speakers, the participants should apply to their own university for funds to cover their travelling and accommodation costs. Information about hotels etc. will be sent together with the final programme.

I look forward to seeing you in Savonlinna.

Sonja Tirkkonen-Condit

Registration form on p. 42.

TEXT ANALYSIS AND TERMINOLOGY IN TRANSLATION RESEARCH:
A POSTGRADUATE SEMINAR AT SAVONLINNA 1ST TO 5TH JUNE, 1995

Preliminary Programme

Thursday 1st June, 1995

- 13.00 - 15.00 Opening of the seminar
Short introductions of research interests by participants
(5 - 10 minutes each)
- 15.00 - 17.00 Lecture and discussion (Professor Gile)

Friday 2nd June, 1995

- 9.00 - 11.00 Lecture and discussion (Professor Nord)
- 11.00 - 13.00 Lecture and discussion (Professor Carlson)
- 13.00 - 15.00 Lunch
- 15.00 - 18.00 Presentations by postgraduate students and discussions

Saturday 3rd June, 1995

- 10.00 - 13.00 Workshop on Textanalysis in factual and literary translation
Supervisors: Christiane Nord, Marja Jänis, Tiina Puurtinen and
Anna Mauranen
- 13.00 - 14.00 Lunch
- 14.00 - 17.00 Presentations by postgraduate students and discussions

Sunday 4th June, 1995

- 10.00 - 13.00 Workshop on Translation theory and methodology
Supervisors: Daniel Gile, Sonja Tirkkonen-Condit and Riitta Jääskeläinen
- 13.00 - Excursion to Punkaharju and Retretti art exhibition
- 19.00 Reception

Monday 5th June, 1995

- 10.00 - 12.00 Workshop on Semantics and terminology
Supervisors: Marja Järventausta and Lisa Lena Opas
- 12.00 - 13.00 Lunch
- 13.00 - 15.00 Workshop on Terminology and term banks
Supervisors: Krista Varantola and Lauri Carlson
- 15.00 - 16.00 Closing of the seminar

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULU

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

Vorankündigung

Die Sprachenabteilungen der Wirtschaftsuniversität Helsinki und der Schwedischen Wirtschaftsuniversität laden ein zu einer

Fachtagung Deutsch als Fremdsprache

Schreiben im Berufsbereich Wirtschaft

Forschung - Didaktik - Umsetzung

Die Fachtagung wird vom Goethe-Institut Helsinki unterstützt. Sie findet von 28. - 29. August 1995 (Mo - Di) in Helsinki statt.

Die Fachtagung richtet sich an HochschullehrerInnen mit fachbezogenem Deutschunterricht und behandelt zwei Themenkomplexe: einerseits das Schreiben als Prozeß und andererseits die Textproduktion im Berufsbereich Wirtschaft. Zu beiden Bereichen sind Referate vorgesehen; in anschließenden Arbeitsgruppen werden die Themen verbunden und weiterentwickelt.

Als Hauptreferent berichtet **Karl-Heinz Pogner** (Universität Odense) über Ergebnisse aus der Schreibforschung und entwickelt Thesen für eine prozeßorientierte Schreibdidaktik. **Dieter Großer** (Pressereferent am Generalkonsulat von Finnland in Frankfurt a. M.) referiert aus der Praxis über Anforderungen und Probleme beim Schreiben in der finnisch-deutschen Marketingkommunikation.

Vorgesehen sind außerdem Kurzreferate über Forschungsergebnisse und Unterrichtsbeispiele zum Schreiben im Berufsbereich Wirtschaft.

Hier sind weitere Kurzreferate herzlich willkommen!

Wir bitten alle Interessenten, die über eigene Erkenntnisse und Erfahrungen berichten möchten, bis zum 31.03.95 mit uns Kontakt aufzunehmen (am besten über e-mail oder auch telefonisch: Sirkka-Liisa Lainio (912) 381944 oder Joachim Schlabach (90) 448036). Reisekosten können allen Referenten erstattet werden.

Das ausführliche Programm und Anmeldeformulare werden im Mai 1995 in 'Kielikeskustelua' veröffentlicht (Anmeldeschluß 31.07.95).

Kontaktadresse:
e-mail: DAFTAGE@shh.fi
Fax: (90) 4313 682

Helsingin kauppakorkeakoulu
Kielten laitos
Runeberginkatu 14-16
00100 Helsinki

LSP Translation

Translational Action and the Hermeneutics of Translation

A 3-day seminar for ph.d. students

Date: 18 - 20 May, 1995

Location: Copenhagen Business School, Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg, Denmark

Course Leader: Arnt Lykke Jacobsen, Department of English, CBS

Principal Instructor: Dr. Radegundis Stolze, Darmstadt, Germany

Other Instructors: Joel Nordborg Nielsen, University of Aarhus; Anna Trosborg, Aarhus Business School, and Arnt Lykke Jacobsen, CBS

In the 1990s, the main focus of translation research has been on what goes on in translation, either in terms of what a translator **does** (communicatively and socially) or in terms of the hermeneutic and cognitive operations involved. Dr. Radegundis Stolze, whose *Hermeneutisches Übersetzen: Linguistische Kategorien des Verstehens und Formulierens beim Übersetzen* appeared in 1992 (Tübingen: Narr), is a preeminent representative of the hermeneutic approach to translation research and will be the principal instructor in the course.

Among the topics covered will be the following:

- translating professional (technical) texts (JNN)
- a functional approach to text analysis and LSP translation (AT)
- translational action and the concept of 'text design' (ALJ)
- hermeneutic translation (RS)
- linguistic categories of reception and production (RS)
(thematic, semantic, lexical, pragmatic, stylistic)

The detailed programme with a reading list will be available from 1 March 1995. Participants are invited to suggest contributions by themselves.

For further information and registration, please contact:

Lektor Arnt Lykke Jacobsen
Copenhagen Business School
Dalgas Have 15, DK-2000 Frederiksberg, Denmark
Tel: +45 38 15 31 65
Fax: +45 38 15 38 45
E-mail: alj/eng@cbs.dk

Deutsch als Fremdsprache

Mitglied des Internationalen Deutschlehrerverbandes (IDV)

23. Jahrestagung Deutsch als Fremdsprache an der TU Dresden

Die 23. Jahrestagung Deutsch als Fremdsprache des Fachverbandes Deutsch als Fremdsprache (FaDaF) findet vom

08 - 10. Juni 1995 an der Technischen Universität in Dresden

statt. Sie wird vom FaDaF-Vorstand gemeinsam mit dem Lehrbereich Deutsch als Fremdsprache am Institut für Germanistik der Fakultät für Sprach- und Literaturwissenschaften der TU Dresden vorbereitet und durchgeführt.

Die Tagung steht unter dem Leitthema

**DaF für die Zukunft.
Eine Zukunft für DaF!**

Folgende Themen stehen dabei im Mittelpunkt:

1. Deutsch als Fremdsprache in einem sich verändernden Deutschland

Ziel des Themenschwerpunktes soll sein, die im politischen und administrativen Bereich von Amts wegen Zuständigen auf die Diskrepanz zwischen Worten und Taten aufmerksam zu machen und möglichst zu konkreten Aussagen zu veranlassen. Dazu sollen VertreterInnen der wichtigsten Institutionen in diesem Bereich mit Kernaussagen des Rahmenplanes von 1979 konfrontiert und um Stellungnahme gebeten werden. Hieraus soll ein Forderungskatalog des FaDaF zum „Ausländerstudium 2000“ entwickelt werden. LektorInnen sollen aus der Praxis der Studienberatung und der Studienvorbereitung im Ausland berichten.

Vorbereitung und Koordination des Themenschwerpunktes:

Brigitte Krefting
Sprachenzentrum der
Universität Stuttgart
Keplerstr 17
D-70174 Stuttgart
Tel. 0711/121-3026
Fax 0711/121-3500

Anke Stöver-Blahak
Niedersächsisches Studienkolleg
Universität Hannover
Bismarckstr. 2
D-30173 Hannover
Tel. 0511/ 807-8440
Fax 0511/807-8444

2. Multimedia und Fremdsprachenlernen

Die Entwicklung der modernen elektronischen Medien, die beim Fremdsprachenlernen eingesetzt werden können, hat in den letzten Jahren große Fortschritte gemacht. Die rasante Steigerung der Speicherkapazität der Computerfestplatte oder die weite Verbreitung von CD-ROMs zusammen mit einem kontinuierlichen Preisverfall hat die Verfügbarkeit dieser Medien gewaltig gefördert.

Der Themenschwerpunkt soll die einzelnen elektronischen Medien mit ihren Stärken und Schwächen vorstellen, und zwar in ihrer Einsatzmöglichkeit im Unterricht, in der Mediothek, und zu Hause, dort sowohl für die Lernenden wie die Lehrenden z.B. zur Vorbereitung des Unterrichts aber auch zur Erstellung von Übungen mittels Auto-
renprogrammen.

Die Kernfragen lauten: Ermöglicht die Arbeit mit den neuen elektronischen Medien oder Multimedia ein qualitativ neues Lernen oder ist es im Prinzip das alte Lernen mit neuen Medien? Und: Unter welchen Lernbedingungen ist die Arbeit mit Computer-/
Multimedia von Vorteil?

Neben diesen Großthemen kann es im Detail um folgende Inhalte gehen:

- Arbeiten mit Autorenprogrammen und Kriterien für deren Auswahl
- Vorstellen von Informationssystemen, z.B. auf Hypertext-Basis
- Neue Wege des Lernens mit Computer: Mehr Entscheidungsmöglichkeiten beim
Lerner/Benutzer über Lerninhalte Lernwege und Lernziele
- Interaktions- und Sozialformen bei der Arbeit mit Computer/Multimedia
- Multimedia und die Entwicklung von Lernerstrategien
- Überblick über vorhandene Lernsoftware im Bereich DaF
- Interaktives Video
- Computer-Datenbanken und Konkordanzen im Lernprozeß
- Textarbeit/Grammatik/Wortschatzarbeit mit Multimedia
- E-mail (elektronische Post)
- Multimedia-Arbeit und Sozialformen

Vorbereitung und Koordination des Themenschwerpunktes:

Klaus Vorderwülbecke
Rosenweg 2
D-68723 Schwetzingen
Tel. 06202/15009
Fax: 06202/270593

3. Üben und Prüfen in Fach- und Berufssprachen

In Weiterführung der Diskussion der Themenschwerpunktes 1 und 2 der letzten Jahrestagung in Aachen, die einerseits Fragen des Fach- und Sprachunterrichts an den Studienkollegs und Lehrgebieten (TSP 1) und andererseits Fragen der Fach- und Berufssprachen im außeruniversitären Bereich (TSP 2) behandelten, ist für die inhaltliche Ausgestaltung dieses Themenschwerpunktes folgendes beabsichtigt:

Die Vorstellung neuer Übungs- und Prüfungsformen, wobei neben konzeptionellen Fragen vor allem Umsetzungsmöglichkeiten der angestrebten Lernziele im Mittelpunkt stehen sollen.

Darüber hinaus spielen Aspekte wie interkulturell geprägte Übungsformen, das Verhalten der Lehrenden und Studierenden dazu oder Veränderungen bezüglich des Adressatenkreises (Individual- bzw. Gruppenunterricht) etc. eine Rolle.

Es soll erreicht werden, daß sich sowohl universitäre als auch außeruniversitäre Institutionen an dem Themenschwerpunkt beteiligen.

Vorbereitung und Koordination des Themenschwerpunktes:

Dr. Sabine Fiß

Sprachwissenschaften

an der TU Chemnitz

Bereich Germanistik/DaF

Reichenhainerstr. 39

D-09126 Chemnitz

Tel. 0371/531-4249 (4272)

Fax: 0371/531-3990

Christiane Braun

Institut für Internationale

Kommunikation (IIK)

Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf

Gebäude 21.23/Raum U 1.73

D-40225 Düsseldorf

Tel. 0211/311-5182

Fax 0211/311-5230

4. Landeskunde und interkulturelles Lernen

Unter diesem Thema soll folgenden Fragen und Problemstellungen nachgegangen werden: Was heißt Landeskunde im Zielsprachenbereich heute und welche Potenzen für die Landeskunde liegen in einem Konzept „interkulturelles Lernen“? Was heißt „interkulturelles Lernen“ überhaupt? Ist die Entwicklung kultureller Kompetenz im Zielsprachenbereich ohne interkulturelle Lernprozesse überhaupt möglich?

Neben theoretischen Überlegungen und dem Vorstellen des Diskussionsstandes zu den angeschnittenen Fragen sollen Didaktisierungsvorschläge zeigen, wie interkulturelle Lernprozesse im Fremdsprachenunterricht DaF/DaZ für unterschiedliche Niveaustufen und Ausbildungsstufen in zielsprachiger Umgebung initiiert werden können. Die Vorstellung neuer Lehr- und Lernmittel sowie Unterrichtsformen für die explizite oder implizite Einbeziehung von interkulturellen Lernformen in den Fremdsprachenunterricht soll Anregungen für die Unterrichtspraxis geben.

Vorbereitung und Koordination des Themenschwerpunktes:

Dr. Ulrich Zeuner

Technische Universität Dresden

Fakultät für Sprach- und Literaturwissenschaften

Institut für Germanistik/Lehrbereich DaF

Mommsenstr. 13

D-01069 Dresden

Tel. 0351/463-6228/6281

Fax 0351/463-7131

Zu den weiteren Angeboten der Jahrestagung gehören selbstverständlich auch wieder:

Forum Deutsch als Fremdsprache

Vorbereitung und Koordination:

Renate Henkenborg-Schröder

Heynesweg 19

D-26129 Oldenburg

Tel. 0441/71678

sowie

**Treffen der Lehrbeauftragten,
Regionaltreffen der Lehrgebiete und der Studienkollegs
Treffen der außeruniversitären DaF-Anbieter
Mitgliederversammlung des FaDaF**

Weitere Auskünfte erteilen:

Dr. Armin Wolff
Lehrgebiet Deutsch als Fremdsprache
Universität Regensburg
Universitätsstr. 31
D-93053 Regensburg
Tel 0941/943-2426
(2425;2419;3008 jeweils nur vormittags)
Fax: 0941/943-2410

Prof. Dr. Dagmar Blei
Technische Universität Dresden
Fakultät für Sprach- und Literatur-
wissenschaften/Lehrbereich DaF
Mommsenstr. 13
D-01069 Dresden
Tel 0351/463-6228/6281
Fax: 0351/463-7131

**Ab 9. Januar 1995 auch: Geschäftsstelle des
Fachverbandes Deutsch als Fremdsprache**
Hüfferstr. 27
48149 Münster
Tel. 0251/83-2108
Fax 0251/83-8349

**DGFF: 16. Fremdsprachendidaktikerkongreß in Halle
04.-06.10. 1995**

Der 16. Fremdsprachendidaktikerkongreß, der von der 'Deutschen Gesellschaft für Fremdsprachenforschung' (DGFF) veranstaltet wird, steht unter dem Rahmenthema *Fremdsprachliches Handeln im Spannungsfeld von Prozeß und Inhalt*. Der Kongreß findet vom 04.-06. Oktober 1995 an der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg in Halle (Saale) statt.

Weitere Auskunft bei:

Dr. Norbert Lademann
FB Sprach- und Literaturwissenschaften
Institut für Anglistik und Amerikanistik
Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg
Gimritzer Damm, D-06099 Halle (Saale)
Fon #- (0)345-2190-2631
Fax #- (0)345-21559

COLLOQUIUM ON SYNTAX AND VARIETIES

University of Düsseldorf
6-8 July 1995

Synchronically, the dialectal and spoken colloquial varieties of (at least the major European) languages seem to contain a range of syntactic structures that are absent from the corresponding (written-oriented) standard varieties. Historically, the history of these languages shows a discontinuity in that structures present in an earlier pre-standard, dialectal situation were not taken over into the standard languages.

The purpose of this symposium is to determine to which extent it is possible to identify factors in this selection process that are independent of language specific structural histories (although imbedded in them) but are rather dependent on the nature, function, pragmatics, and ideology of dialects and standards. Contributions should include the effect of "grammarians", processes going on in present day varieties as well as historical varietal "filtering" processes.

Please let me have a title and a one-page abstract.

Prof. Dr. Dieter Stein

Heinrich-Heine-Universität, Anglistik III, Englische Sprachwissenschaft

Universitätsstr. 1, 40225 Düsseldorf, Germany

Tel.: 49-(0)211-311-2963 Fax: 49-(0)211-311-3026

e-mail: dieter.stein@uni-duesseldorf.de

THE LINGUISTIC FOUNDATIONS OF TRANSLATION

International Conference at the University of Liverpool

15 - 16 September 1995

This two-day residential conference will focus on two specific but related issues in Translation Studies. The subject of **Literary Translation** will be approached from the perspective of the changes - whether of an aesthetic or an ideological nature - which occur during the translation process. The topic of **Sensitive Texts** will refer to situations where defects in translation may have serious consequences, e.g. when such texts are concerned with religious or legal matters.

Invited speakers include: Mona Baker, Basil Hatim, Eugene Nida, Lawrence Venuti

Please send abstracts (max. 300 words) to:

Professor Michael Hoey

Director, Applied English Language Studies Unit

University of Liverpool, P.O. Box 147, Liverpool L69 3BX, UK

For further information and booking details contact:

Dr Gill Richardson

Applied English Language Studies Unit

University of Liverpool, P.O. Box 147, Liverpool L69 3BX, UK

Tel: 0151 794 2734

E-mail: G.Richardson@liverpool.ac.uk

EUROSLA 1995

First Announcement and Call for Papers

EUROSLA 1995 will be held in Dublin 7-11 Sept 1995.

Venue: University College Dublin, Belfield Dublin 4, Engineering Building.

EUROSLA (European Second Language Association) will hold its fifth annual conference in Dublin. The interest of EUROSLA is second language acquisition research in the broadest sense, and seeks to encourage multidisciplinary research relating to all situations where more than one language is being experienced, acquired and used.

Plenary sessions and other simultaneous sessions will constitute the scientific programme, and a social programme will organise activities for each evening. The conference will be honoured with a State reception by the Irish Government

This year two special workshops will be organised, in addition to the conference programme: 1) the Acquisition of the Lexicon and 2) Sociolinguistics and Second Language Acquisition.

Principal speakers will be David Singleton (Trinity College, Dublin), Shana Poplack (University of Ottawa) and Teresa Pica (University of Pennsylvania).

Reasonably priced accomodation will be available on campus, in new, self-contained apartments modern in design and tastefully decorated. Accomodation is also available in hotels close by. The university is a short trip from the beautiful Georgian centre of Dublin.

CALL FOR PAPERS

Papers from all domains of second language acquisition will be welcome.

Deadline for abstracts is May 25th, 1995.

Abstracts should be addressed to Vera Regan:

Vera Regan
French Department
University College Dublin
Belfield, Dublin 4
Ireland

vmregan@macollamh.ucd.ie
phone: +353-1-7068448
fax: +353-1-7061175

Booking forms will be circulated in February 1995.

CALL FOR PAPERS AND WORKSHOP PROPOSALS

Issues in Interpreting II: International Perspectives

The second conference on Issues in Interpreting will be held at the University of Durham, Durham, England from 19th September to 22nd September, 1995. This conference follows on from the Issues in Interpreting conference which was held in Durham in April, 1994.

Conference Organising Committee

Mary Brennan, University of Durham

David Brien, University of Durham and EFSLI

Liz Scott Gibson, University of Durham and European Forum of Sign Language Interpreters

The conference will focus on interpreting between signed and spoken languages, but a limited number of papers may be accepted which focus on related experience from the spoken language field. Similarly, papers which examine the nature and demands of translation may also be accepted, particularly where their focus is on the relationship between signed and spoken languages. Issues relating to theory, practice and policy will be examined. Relevant topic areas include:

- % Professionalism and interpreting
- % Ethical Issues
- % Deaf involvement in the profession
- % Deaf involvement in policy making and service provision
- % Linguistic and Sociolinguistic Issues
- % Specialist Areas (eg Legal Interpreting and Medical Interpreting)
- % Changing demands of the 'international scene'
- % Training of interpreters

It is expected that the conference will include both formal presentations and workshop sessions. Submissions are invited from interpreters, linguists, consumers, policy makers and other interested individuals. Papers will be evaluated by an international committee.

Papers

Presentations will be 30 minutes long with 15 minutes for questions (45 minutes in total). This format will mean that there are fewer presenters in total than previously, but it will allow more time for discussion.

Workshops

Submissions to run a workshop on a specific area are encouraged. Workshops will be two hours in length. It is expected that there will be parallel workshops. The internal running of the workshop can be controlled by the workshop organisers, but must include a strong element of group participation.

Abstract Submissions for Papers

Abstracts of approximately 5 minutes of BSL or 500 words should be submitted. Submissions in other sign languages will be accepted, but must be accompanied by either a BSL or English version. The abstract itself should be produced separately and should be identified by a title. The following information should be produced on a filing card:

Title: Title of paper

Author(s) Name(s):

Affiliation/Professional Area: eg Interpreter, Algonquin Interpreting Agency; Lecturer, Department of Sign Language, University of Gateshead, England

Contact Address: Full postal address, including postal/zip code

Text Telephone Number: of main author

Voice Telephone Number: of main author

Fax Number: of main author

E-Mail: Electronic mail address of main author (for contact) followed by other authors (if any)

Workshop Submissions

These should provide the following information:

Topic Area: An indication of the focus of the workshop

Contributors: Some general information eg 'working interpreter', 'interpreter trainer'. Names should be given separately (see below)

Abstracts of each of the contributions and/ or the overall content (we wish to have some flexibility to allow workshop organisers creative space);

Organisation: An initial suggestion of how the workshop may be organised: it is recognised that there may be some adaptation as contributors work together on the workshop. Full details of organisation will be required before publication of the programme.

Workshop organisers should include separate file cards including the same information as those presenting papers. A separate card should be included for the organiser/co-ordinator and each contributor.

Timetable

% Abstracts to be submitted by March 31st 1995

% Notification of Acceptance: April 31st 1995

% Receipt of signed/written submissions (for interpreters): July 20th, 1995

Further details of the conference will be made available by the end of January, 1995 and a programme will be made available by May, 31st 1995.

All submissions should be sent to:

Conference Secretariat

Issues in Interpreting II

Deaf Studies Research Unit

University of Durham

Elvet Riverside II

New Elvet

Durham, GB-DH1 3JT, England

*** CALL FOR PAPERS ***

APPLIED LINGUISTICS ASSOCIATION OF AUSTRALIA
20TH ANNUAL CONFERENCE

27-30 SEPTEMBER 1995

AUSTRALIAN NATIONAL UNIVERSITY, CANBERRA, ACT, AUSTRALIA

Conference Theme: Language and prejudice
Conference Convenor: Prof. Manfred Pienemann, Dept of Modern European Languages

Papers are invited in two different categories:

- * Full papers (30 minutes)
- * Poster sessions (10 minutes)

The category of poster session is introduced in order to allow practitioners and new researchers to present their work in progress.

To submit a paper please fill in the Submission Form and include an abstract of the proposed presentation (approximately 250 words).

Papers should address one of the following three areas:

- (1) Reflection on practice
- (2) Empirical Research
- (3) Theory formation

DEADLINE: 31 MAY 1995

Send abstracts to:

ALAA Conference
Department of Modern European Languages
The Australian National University
Canberra, ACT 0200, AUSTRALIA
Email: alaa-plan@anu.edu.au

GUIDELINES FOR PAPER SUBMISSIONS

To help those who are interested in submitting a paper the following guidelines are intended to facilitate the drafting of the abstract.

For area (1) "Reflection on practice" you need to include:

- * a brief outline of the issue being discussed
- * a description of the contribution to practice made by the work you present
- * a critical reflection which shows the development of a theoretical perspective.

For area (2) "Empirical research" you need to include:

- * a clear statement of the research question or hypothesis
- * a description of the data
- * a demonstration of the appropriateness of the analysis
- * information about the findings and their significance.

For area (3) "Theory formation" the abstract needs to contain information on:

- * what it is you are theorising about
- * how it is an original contribution
- * the relationship of your work to existing theories.

SUBMISSION FORM

Name: _____

Address: _____

Institution: _____

Title of Paper: _____

I wish my submission to be considered as a

() full paper () poster session (tick 1 or 2 boxes)

ABSTRACT: Please refer to Guidelines for Paper Submissions

DEADLINE: 31 May 1995

SEND ABSTRACTS TO:

ALAA Conference
Dept of Modern European Languages
The Australian National University
Canberra, ACT 0200
AUSTRALIA

Email: alaa-plan@anu.edu.au

Einladung
zum
Workshop

"L2-L3 und ihre zwischensprachliche Interaktion.
Zu individueller Mehrsprachigkeit und
gesteuertem Sprachenlernen."

Tromsø, 25.-26.9.95

Arbeitsschwerpunkte:

Teil 1: Berichte von empirischen Untersuchungen und Studien

Teil 2: Wissenschaftstheoretisches: Theorien, Modelle, Methoden

Teil 3: Didaktische Implikationen

Vortragssprachen: Deutsch und Englisch

Planungsgruppe: Sigrid Dentler, Universität Göteborg (Schweden)
Ulrike Grube, Universität Leipzig (Bundesrepublik Deutschland)
Britta Hufeisen, University of Alberta, Edmonton (Kanada)
Beate Lindemann, Universität Tromsø (Norwegen)

Anmeldung / Referatsangebote (30 Min. Redezeit + 15 Min. Diskussion) mit Abstract
bitte bis 1. März 95 an: Beate Lindemann

ISL

Universität Tromsø

N-9037 Tromsø

Norwegen

Die Publikation der Beiträge ist geplant.

CALL FOR PAPERS
The Belgian Linguistic Association
1995 CONFERENCE ON POLITICAL LINGUISTICS
 Antwerp (Belgium), 7-9 December 1995

This conference aims at convening scholars from a wide range of disciplines, interested in the intersection of language/discourse and the political sphere (i.e. politics both in its institutionalized and everyday dimensions). The general purpose is to explore and deepen ways of analyzing language as a political instrument, a political theme, and a political domain. In order to arrive at a coherent agenda, we organize four sections:

1. **LANGUAGE AND IDEOLOGY:** The domain of research related to language and processes of ideological symbolization. This includes the everyday political dimensions of discourse, folk linguistic ideologies, normative use of language, and language-based reproduction of ideologies.
2. **POLITICAL LANGUAGE:** This includes political rhetoric, advertising, mass-media, propaganda, etc.
3. **LANGUAGE AND MINORITIES:** This includes the question of societal multilingualism and linguistic pluralism, language teaching to minorities, the role of language in minority policies, etc.
4. **LANGUAGE AND THE STATE:** The domain of research related to language and state control. This includes language policies and language planning, language standardization, language in education, language and nation-building, etc.

We invite proposals for paper presentations (30' + 15' discussion) and/or for special events such as panels or round table discussions (3 hours). Note that all proposals should specify the section in which they fit. **ABSTRACTS** (2 hard copies) should be sent to the organizers **before March 15th, 1995**, and should meet the following requirements:

1. **PAPERS:** 1-page abstracts, giving a clear and sufficient indication of theme, approach and type(s) of data.
2. **SPECIAL EVENTS:** a full and detailed proposal from the convenor(s), specifying (1) theme, (2) list of participants who have agreed to contribute, (3) format (discussion, paper presentation...) and (4) short abstracts of the various contributions.

All correspondence to : IPrA Research Center, UIA-GER, Universiteitsplein 1, B-2610 Wilrijk (Belgium). E-mail: ipra@reks.uia.ac.be.

Organizing committee: Jan Blommaert, Piet Van de Craen, Lieve Van de Walle, Jef Verschueren, Dominiek Sandra.

Uusia englannin ja ruotsin oppimateriaaleja

AINO-sarjassa* ilmestyneet englannin ja ruotsin tekstinymmärtämisen kursien oppimateriaalit sisältävät yhteiskuntatieteellisen, humanistisen ja kasvatustieteellisen alan tekstejä. Kirjat soveltuvat hyvin monimuoto-opiskeluun, johon voi sisältyä lähiopetusta, opintopiirityöskentelyä ja/tai itseopiskelua. Monimuoto-opetuksen lisäksi kirjat sopivat käytettäväksi itseopiskelussa ja kursseilla, joihin sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä.

Pirkko Olsonen - Ilona Tolsa-Mänttari - Sari Monni - Tuula Lehtonen

ENGLANNIN TEKSTINYMMÄRTÄMINEN - Opiskelijan opas

272 s. 100 mk.

Kirja sisältää neljä osaa: lukutekniikka, tekstit tehtävineen, kielioppi ja affiksit eli sanaliitteet. Lukutekniikkaosa pyrkii selvittämään vieraskielisen tekstin lukemisen peruseriaatteet lyhyiden harjoitusten avulla. 16 tekstiä tehtävineen ja sanastoineen käsittelevät mm. pakolaiskysymystä, lehdistön velvoitteita, ruokakulttuuria, lapsen kielen oppimista ja islamin suurvalta-aikaa. Materiaaliin kuuluu myös vastausliite.

Sari Monni

ENGLANNIN TEKSTINYMMÄRTÄMINEN - Tutorin opas

38 s. 50 mk.

Opintopiirien tutoreille ohjeita ja ideoita kurssimateriaalin käsittelemiseksi.

Taru Hentola - Anssi Lindberg - Sirpa Rakkolainen

TOINEN KOTIMAINEN KIELI - Opiskelijan opas

199 s. 100 mk.

Kirja sisältää 15 tekstiä niihin liittyvine tehtävineen sekä erillisen kielioppiosion harjoitus-tehtävineen. Tehtävien ratkaisut löytyvät kirjasta. Tekstit käsittelevät mm. taloutta, eurooppalaisuutta, ympäristöä ja tietokoneita. Kaikkiin teksteihin liittyy sanasto. Lisäksi materiaalin loppuun on koottu aakkosellinen ruotsi-suomi-ruotsi -sanasto.

Anssi Lindberg - Sirpa Rakkolainen

TOINEN KOTIMAINEN KIELI - Tutorin opas

Ilmestyy keväällä 1995.

Myynti ja tiedustelut:

Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus

Kirkkokatu 16, 15140 Lahti, p. (918) 892 11/julkaisut, fax (918) 892 219

Mainitut hinnat ovat suoramyyntihintojamme.

Hintoihin lisätään toimituskulut sekä arvonlisävero (12 %).

Kirjoja voi tiedustella myös hyvinvarustetuista kirjakaupoista.

*AINO-projekti on avoimen korkeakouluopetuksen ohjaus- ja neuvontajärjestelmän kehittämisprojekti.

Chère Marianne uudistuu!

**Täydellinen ranskan kielen opiskelupaketti
aikuisopiskelijoille!
Uudet painokset, nyt myös uudistetut hinnat!**

Eevi Nivanka - Soili Sutinen
Chère Marianne 1 -oppikirja
Kommunikatiivinen, ripeästi etenevä oppikirja, runsaasti harjoituksia. Myös ruotsin- ja vironkielinen sanasto. 8. uudistettu painos, jo yli 22000 käyttäjää.
KUSTANTAJAN HINTA 98,-

**Chère Marianne 1
-opettajanopas**
Oppaassa harjoitusten ratkaisut, runsaasti lisäharjoituksia ja opetusvihjeitä. 2. uudistettu painos.
KUSTANTAJAN HINTA 95,-

UUSI äänite 1-osaan
Nyt saatavilla täysin uudistettu, oppikirjan 8. painoksen mukainen äänite!
KUSTANTAJAN HINTA NYT VAIN 75,-

Eevi Nivanka - Soili Sutinen
Chère Marianne 2 -oppikirja
Lisää käytännön puhetilanteita, mukana vaikeahkoja asiategstejä ja tekstinyymmärtämistehtäviä. Myös ruotsin- ja vironkielinen sanasto.
3. painos.
KUSTANTAJAN HINTA 98,-

**Chère Marianne 2
-opettajanopas**
Hyödyllinen lisä oppikirjaan.
KUSTANTAJAN HINTA 95,-

Äänite 2-osaan
KUSTANTAJAN HINTA NYT VAIN 75,-

Tulossa syksyllä!

Eevi Nivanka - Soili Sutinen
Ranskan kielioppi

UUTUUS!

Kielikurssi on osa The Promentor-ohjelmakokonaisuutta, joka on palkittu **Suomalaisena Avaintekona** 12.11.1994 ja **Tuottavana Ideana** 30.11.1989.

Chère Marianne 1 -tietokoneavusteinen opetusohjelma

Ajansäästöä ja eriytystä opetukseen! Yli 2200 harjoitusta, joissa kaikissa harjoitus-, testaus- ja pelimahdollisuus!

Nyt saatavilla myös uusi, suljettu* vaihtoehto, **Home Teacher**, käyttäjäystävälliseen hintaan **VAIN 990,-** (*Ohjelmaa ei voida laajentaa muihin kieliin.)

FINN LECTURA

Rautatieläisenkatu 6, 00520 HELSINKI
Puh. (90) 1502 348, fax (90) 1464 370

Palauta 15.2. mennessä:

XXII Kielitieteen päivät
Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä

fax: 941 - 603521
sähköposti: dufva@jyu.fi

ILMOITTAUTUMISLOMAKE

Ilmoittaudun Jyväskylässä 5.-6.5.1995 pidettäville Kielitieteen päiville

Nimi: _____

Postiosoite: _____

Puh: _____

Fax: _____

Sähköposti: _____

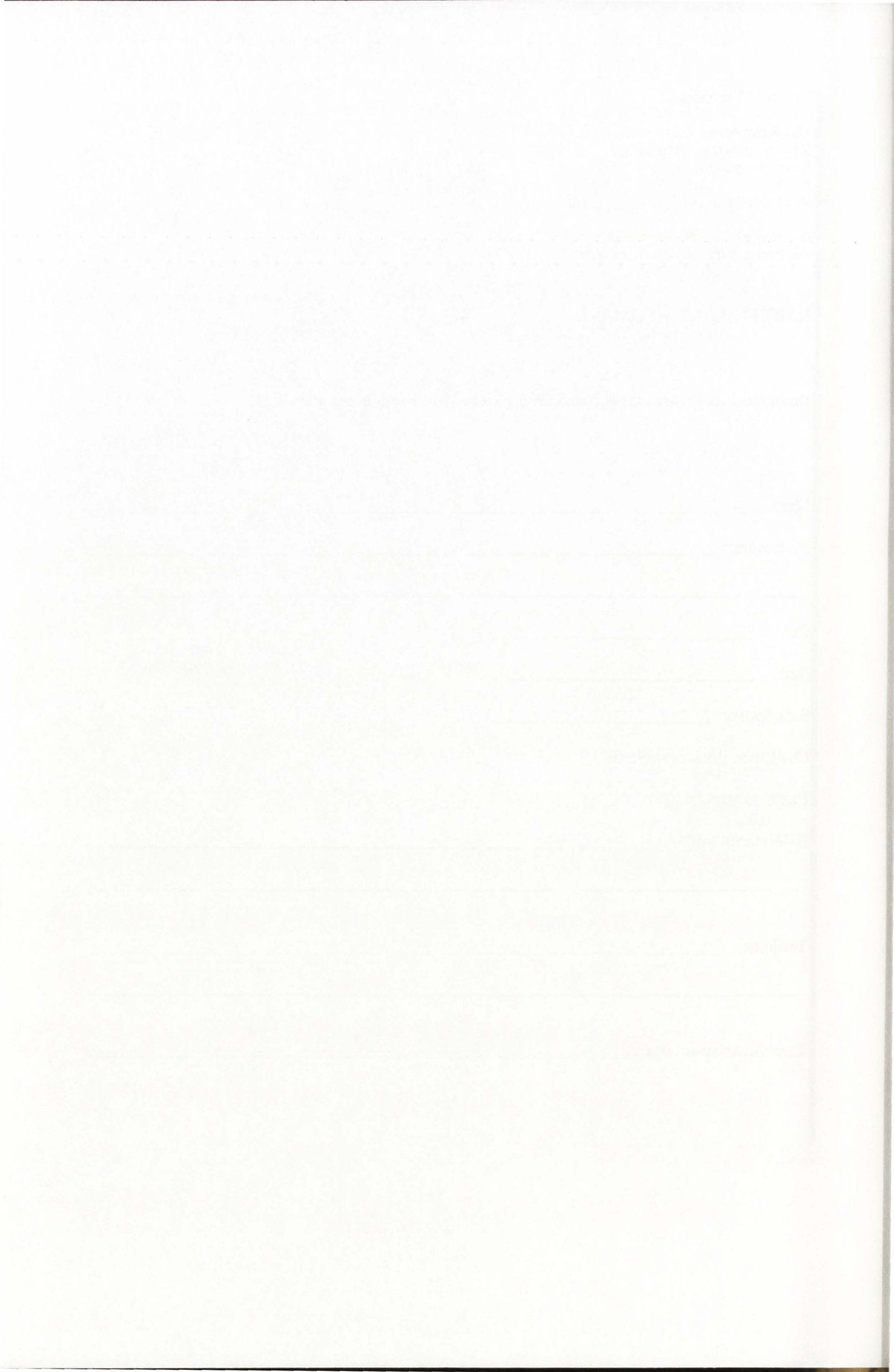
Osallistun ilman esitelmää []

Pidän esitelmän []

Esitelmän otsikko: _____

Tekijä(t): _____

Tarvittavat apuneuvot: _____

TEXT ANALYSIS AND TERMINOLOGY IN TRANSLATION:
A POSTGRADUATE SEMINAR AT SAVONLINNA 1ST TO 5TH JUNE, 1995

REGISTRATION FORM

Name:.....

Title or position:.....

Home address:.....

Institution address:.....

.....

Telephone number (home):.....

(office):.....

Fax number:..... E-mail:.....

Research topic:.....

.....

Title of my presentation/workshop paper:.....

.....

.....

The workshop I would like to take part in:.....

Comments or suggestions:.....

.....

.....

.....

Send this registration by 10th April, 1995, to:

Sonja Tirkkonen-Condit
Savonlinna School of Translation Studies
P.O. Box 48
57101 Savonlinna

Telephone: 957-5759720
Telefax: 957-515096
E-mail: smtp%"condit@joyl.joensuu.fi"

1950

PHYSICS 101

PHYSICS 102

PHYSICS 103

PHYSICS 104

PHYSICS 105

PHYSICS 106

PHYSICS 107

PHYSICS 108

PHYSICS 109

PHYSICS 110

PHYSICS 111

PHYSICS 112

PHYSICS 113

PHYSICS 114

PHYSICS 115

PHYSICS 116

PHYSICS 117

PHYSICS 118

PHYSICS 119

PHYSICS 120

PHYSICS 121

PHYSICS 122

Tilaan Kielikeskustelua-lehden
vuodeksi 1995 (100 mk/vuosikerta)

_____ kpl

Nimi: _____

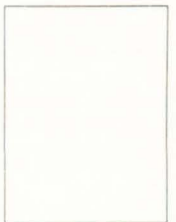
Osoite: _____

Jyväskylän yliopisto

Korkeakoulujen kielikeskus

PL 35

40351 JYVÄSKYLÄ

2

Jyväskylän yliopisto
Korkeakoulujen kielikeskus
PL 35
40351 JYVÄSKYLÄ

ISSN 1236-1771
Jyväskylän yliopistopaino
1995